

A black and white portrait of George Michael. He is looking down and to his left with a serious expression. He has dark, wavy hair and a light beard. He is wearing a dark shirt and a large cross-shaped earring. The background is a textured, mottled grey.

JAMES GAVIN

**GEORGE
MICHAEL**

Η ΖΩΗ ΤΟΥ

Πρόλογος – μετάφραση: Γιάννης Νένης

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **George Michael: Η ζωή του**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: George Michael. A life
Από τις Εκδόσεις Abrams Press, Νέα Υόρκη 2022
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: James Gavin
ΠΡΟΛΟΓΟΣ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γιάννης Νένης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Λελούδη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Σπυριδούλα Βονίτση

© James Gavin, 2022
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Michael Putland/Getty Image/Ideal Image
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4741-4
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4742-1

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

JAMES GAVIN

GEORGE MICHAEL

Η ΖΩΗ ΤΟΥ

Πρόλογος – Μετάφραση: Γιάννης Νένης

Στον φίλο μου Ντέιβιντ Μανκ,
που πίστεψε σ' αυτό το έργο και σε μένα

Οι υποσελίδες σημειώσεις ανήκουν στον μεταφραστή, εκτός και αν υπάρχει διαφορετική
σήμανση.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ακολουθώντας βήμα βήμα τη ζωή του George Michael

Το πρώτο πράγμα που πρόσεξα στον George Michael, όταν είχε σκάσει σαν τσιχλόφουσκια στο πρόσωπο της ποπ, τότε με τους Wham!, ήταν τα μαλλιά του. Ήταν τόσο αφύσικα, έμοιαζαν τόσο πολύ με κρόνος γεμάτο λάμπεις, ανταύγειες και ήλιο, που απορούσα πώς μπορούσε να κουνάει το κεφάλι του. Ήταν ένα πριγκιπικό κεφάλι σαν της Νταϊάνα, από το οποίο δεν ξέφευγε ούτε μία περιττή τρίχα.

Ήταν η εποχή που η μουσική των δισκογραφικών εταιρειών είχε αποκτήσει πρόσωπο μέσα από το MTV, ενώ τα χιλιάδες περιοδικά –όχι μόνο τα μουσικά αλλά και παντός είδους– ασχολούνταν με τα νέα ονόματα της μουσικής, τον νέο ήχο, τη νέα δεκαετία. Όλα εξέπεμπαν ευδαιμονία και ευμάρεια, ακριβώς όπως το χτένισμα του George. Ακόμα και τα πιο dark μουσικά είδη που προτιμούσα εγώ, το νέο κύμα του ροκ, οι μελαγχολικοί και οι πειρατές, τα παιδιά της πόλης και τα νεο-βαμπίρ, οι industrialists και οι ψυχαναγκαστικοί, τα παγόνια και οι fashionistas, ακόμα και αυτοί είχαν σπουδαία μαλλιά, τέλεια κουρέματα, όλα και όλοι ήταν ντυμένοι «νεόπλουτοι».

Ο George, βέβαια, δεν έδειχνε νεόπλουτος αλλά ένας κεφάτος πιτσιρικάς της γειτονιάς που μόλις είχε αποκτήσει ένα γενναίο χαρτζιλίκι και πήρε τον καλύτερό του φίλο να πάνε για μαλλί και σολάριουμ. Για την ακρίβεια, αυτό ακριβώς έκανε ο George όταν έβγαλε τα πρώτα του χρήματα ως μέλος των Wham!: Πήρε τον Άντριου Ρίτζλεϊ και πήγαν για να χτενιστούν και να μαυρίσουν. Έγιναν τα νέα φιντάνια των συνοικιακών κλαμπ που πηγαίνουν για τένις – και με αυτήν ακριβώς την περιβολή ανέβηκαν στη σκηνή για πρώτη φορά, για να δώσουν στο κοινό μια πρώτη γεύση από Wham!. Μαλλιά, μαύρισμα, λευκά χαμόγελα, λευκά σορτσάκια, μπαλάκια του τένις στις τσέπες τους!

Και στη συνέχεια της καριέρας του όμως το μαλλί εξακολουθούσε να παί-

ζει καθοριστικό ρόλο όχι μόνο στην εικόνα του αλλά και στην ψυχοσύνθεσή και στη διάθεσή του. Γενικά, οι τρίχες του προσώπου του. Έχοντας ως άγρυπνο φρουρό πάντα δίπλα του την αγαπημένη του μεγαλύτερη αδερφή Μέλανι, η οποία ήταν κομμώτρια και υπεύθυνη για τα εκάστοτε κουρέματά του, έδειχνε να προσπαθεί πάντα να δημιουργήσει μία άκαμπτη εικόνα με άψογο μαλλί και τέλεια τριμαρισμένα γένια τριών ημερών, σαν να κοκάλωνε με λακ τον χρόνο ακριβώς στην πόζα και στον τύπο που ήθελε να βγάλει προς τον κόσμο.

Το μεγάλο του πρόβλημα: η εικόνα που θα έβγαζε προς τον κόσμο.

Όσο η μουσική των Wham! γινόταν όλο και περισσότερο μία αναβίωση από τα σούουλ κομμάτια της δεκαετίας του '60 και τα χαρούμενα γκρουπ της Motown τόσο ο George κλεινόταν σε μια ασφυκτική εικόνα, που με άγχος προσπαθούσε να επιβάλει προς τα έξω. Ο γκέι ακτιβισμός μόλις άρχιζε να εξαπλώνεται –προερχόμενος από τη Νέα Υόρκη– και να γίνεται διεθνώς γνωστός, αλλά ο George ήταν ακόμη πολύ αθώος για να είναι ενημερωμένος πάνω σε αυτό. Και μάλιστα δεν τολμούσε καν να το σκεφτεί.

Έχοντας μπροστά του ως τοτέμ που προκαλεί φόβο τον πατέρα του, έναν σκληρά εργαζόμενο Κύπριο που ήθελε να τα καταφέρει σε μια ξένη χώρα, ο George προσπαθούσε να κερδίσει την αγάπη του πατέρα και ταυτόχρονα να απαλλαγεί από το DNA του, που τον έκανε να έχει μια πλούσια, μεσογειακή τριχοφυΐα.

Τα φρύδια του George, πυκνά και σχεδόν ενωμένα, ευθύνονταν για το «επιθετικό» βλέμμα του, το οποίο προσπαθούσε να απαλύνει μαδώντας το, κρύβοντάς το πίσω από γυαλιά ηλίου με έξυπνα διαλεγμένο σκελετό, με πόζες που έδειχναν μόνο το αριστερό προφίλ του και με υστερικό έλεγχο και του παραμικρού καρέ σε βιντεοκλίπ ή ταινίες, της οποίας φωτογραφίας έβγαине προς τη δημοσιότητα. Στην τελευταία φάση της καριέρας του είχε προσπαθήσει να αποκτήσει τον έλεγχο σε κάθε φωτογραφία και οπτικό υλικό της εικόνας του που κυκλοφορούσε στο διαδίκτυο. Αλλά ήταν τόσο δύσκολο να το ελέγξει όσο και το να εμποδίσει τα χιλιάδες φλας των φωτογραφικών μηχανών –που είχαν γίνει πλέον ένα αντικείμενο που χωράει στην τσέπη σου ή ακόμα και στην παλάμη σου– να τον απαθανατίζουν σε κάθε του στιγμή: όταν σάρωνε, χορεύοντας, τη σκηνή· όταν υπέγραφε, χαμογελώντας με δόντια σαν από διαφήμιση οδοντόκρεμας, τα αυτόγραφα στον δρόμο· όταν έβγαινε στα κλαμπ συνοδευόμενος πάντα από τον «φερετζέ του γκέι», όπως λένε στην αργκό τα κορίτσια που παίζουν τον ρόλο της «σχέσης» σε αγόρια που θέλουν να δείξουν στρέιτ· όταν, μεθυσιμένος, τύχαινε να έχει όμορφα αγόρια στο πλευρό του· όταν, τυφλωμένος από ναρκωτικά, έριχνε το αυτοκίνητό του

πάνω σε τοίχους· όταν χαμογελαστός έκανε φιλανθρωπίες στη γειτονιά του· αλλά και όταν έμπαινε σε αντρικές τουαλέτες όπου γινόταν γκέι ψωνιστήριο και τα αρωματικά-παπαράτσι τύχαινε να κάνουν «περιπολίες» στις γειτονιές του Μπέβεργλι Χιλς για να πιάσουν λαβράκι – και το έπιασαν.

Όσο πιο πολύ ήθελε να κρύψει την εικόνα του ο George Michael άλλο τόσο –άγαρμπα σχεδόν– την εξέδιδε σε ταμπλόιντ. Ανίκανος να κρατήσει το στόμα του κλειστό μπροστά στη δίνη της δημοσιότητας, έπαιξε ρόλους ή έκανε τον ανήξερο, μέχρι που σε μια κρίσιμη καμπή της ζωής και της καριέρας του «βγήκε από την ντουλάπα του» με ήχο εκκωφαντικό, σαν Λάζαρος που αναστήθηκε. Η αγάπη ήταν αυτή που τον απελευθέρωσε. Αλλά και ο μεγάλος πόνος.

Ακριβώς όταν, ευτυχισμένος από τον έρωτά του για τον Ανσέλμο, άφησε για πρώτη φορά τον αέρα να ανακατέψει τα μαλλιά του και άρχισε να αποδέχεται τον εαυτό του, ο Ανσέλμο πέθανε. Ο George βρέθηκε σε μία απίστευτα τρομακτική θέση. Ήθελε να θρηνήσει, μα δεν μπορούσε να το φωνάξει. Ήθελε να επουλώσει την πληγή του, αλλά δεν μπορούσε ούτε ένας από τους εκατομμύρια θαυμαστές να τον αγγίξει. Η μουσική, που συνήθως ήταν το καταφύγιό του, είχε πέσει σε τοίχο, γιατί ο ίδιος δεν μπορούσε να βρει τον ήχο του.

Η Βραζιλία, πατρίδα του αγαπημένου του, του χάρισε το ελαφρύ αεράκι της τζαζ και ο George βυθίστηκε στην ευεργετική επίδραση αυτής της μουσικής επάνω του, αλλά και μέσα σε σύννεφα καπνού από μαριχουάνα που έπνιγαν όχι μόνο τον ίδιο, τη σκέψη του, την ενεργητικότητά του, αλλά και όσους έμπιστους συνεργάτες είχε δίπλα του, οι οποίοι τον βοηθούσαν να σχηματίζει και να δημιουργεί τον ήχο του. Ενώ ήθελε να βγει στον αέρα, κλείστηκε στο στούντιο και ηχογράφησε τις πιο εθιστικές, ηλεκτρικές του, ζαλισμένες, θρηνητικές μουσικές. Ξόρκιζε τον θάνατο του Ανσέλμο.

Ο George Michael είχε μια απίστευτη αίσθηση της μουσικής, την οποία ξεκλείδωνε κάθε φορά που ένιωθε ελεύθερος να βγει από το σώμα του. Αυτό συνέβαινε όταν ήταν μικρός στο υπνοδωμάτιό του και μπροστά στον καθρέφτη υποδύοταν τα μεγάλα σόουλ ονόματα, εξασκούμενος στο τέλειο κούνιμα-shake των γοφών του. Και αργότερα, με το που πατούσε το πόδι του στη σκηνή. Ηλεκτρισμένος και γεμάτος αδρεναλίνη από τον κόσμο που τον χειροκροτούσε, έβρισκε τον τέλειο ρυθμό και όργωνε τη σκηνή, ευλύγιστος και στριφογυριστός, αλλά ξεδίπλωνε και τη μαγική φωνή του σε ύψη και τρυφερές αναδιπλώσεις που μάγευαν όσους τον άκουγαν.

Ενώ όταν ήταν μόνος ένιωθε φοβισμένος από τη δημοσιότητα, μπροστά στα φώτα απελευθερωνόταν. Το παράδοξο, λοιπόν, συνέβη: Ο George άρ-

χισε να μιλάει για τον εαυτό του, τις σχέσεις του, τις επιθυμίες του. Όπου έβρισκε μικρόφωνο μιλούσε: σε περιοδικά, τηλεοράσεις, εφημερίδες, ντοκιμαντέρ. Αλλά όσο αποκαλυπτόταν τόσο συνέχιζε να τον ενοχλεί και εκείνη η εικόνα του.

Τα μαλλιά εξακολουθούσαν να παίζουν καθοριστικό ρόλο. Όταν μπήκε στα γκέι κλαμπ και είδε την αρρενωπή εικόνα που έβγαζε το γκέι πλήθος, το πόσο αγκάλιαζαν την αρρενωπότητα, την τριχοφυΐα τους, τον τρόπο που μεγάλωναν αποδεχόμενοι το σώμα και τον εαυτό τους, ο George κουρεύτηκε. Η πλούσια, «ηλιοφίλητη» φράντζα του έδωσε τη θέση της σε ένα «ρωμαϊκό» κούρεμα με την ψιλή μηχανή, ενώ το μούσι των τριών ημερών αντίστοιχα σε ένα μεφιστοφελικό goatee.

Στα δικά μου τα λημέρια, ο George Michael ήταν αγαπητός από τότε που αποδέχτηκε τον εαυτό του. Το «I Want Your Sex» μας έδωσε μια πρώτη εικόνα για το πού το πήγαινε – και αυτό μας άρεσε: απελευθερωμένη ποπ σόουλ, ελαφρώς κλεμμένη, αλλά σαν tribute στις μεγάλες σχολές της χορευτικής μουσικής που όλοι είχαμε αγαπήσει. Ο George ήξερε να νιώθει τη δόνηση και τον ρυθμό. Όταν το γλεντούσε και ο ίδιος, ήταν περίφημος. Όταν προσπαθούσε να αποδείξει ότι είναι κάποιος άλλος, χανόταν σε τρελά μονοπάτια, γιατί, άλλωστε, προτιμούσε να δουλεύει μόνος του πάνω από έναν υπολογιστή. Οι μοναχικές του εμπνεύσεις, συχνά χαοτικές, έβρισκαν διέξοδο μόλις εμπιστευόταν κάποιον από τους συνεργάτες του. Οι μελωδίες που βούιζαν στο κεφάλι του σαν μαστουρωμένα ουρί του παραδείσου αποκτούσαν υπόσταση μόλις κάποιος του τις μετέφραζε με ένα σαξόφωνο ή τους έδινε ζωή με ηλεκτρικά ντραμς.

Μεγαλώνοντας, ο George μελέτησε την τζαζ και τους μεγάλους κρούνερ του παρελθόντος. Αγάπησε την κλασική μελαγχολία των στάνταρντ του μεγάλου αμερικανικού Songbook, τα τραγούδια «του προβολέα», και τα ταίριαξε θαυμάσια με την υπέροχη φωνή του. Ένα από τα καλύτερα άλμπουμ του, που το ακούω ακόμα και σήμερα με αγάπη γιατί έγινε ακαριαία κλασικό, είναι το *Songs From The Last Century*. Βέβαια, δεν ακούσε μόνο αυτό για να αγαπήσεις τον George Michael. Έπρεπε και να τον έχεις δει λάιβ.

Και τον είχα δει. Για πρώτη φορά σε εκείνη τη συναυλία στο Wembley, που δίπλα στον Έλτον Τζον τραγουδούσε το «Don't let the sun go down on me», κλέβοντας την παράσταση από τη Γηραιά Κυρία.

Μεταφράζοντας το συγκεκριμένο βιβλίο, ακολούθησα με ένα νέο ενδιαφέρον, βήμα βήμα, τη ζωή αυτού του παιδιού. Ξανάκουσα μία μία όλες τις μουσικές του – καλό είναι να το κάνει και ο αναγνώστης του βιβλίου, για να εμπλουτίσει έτσι την εμπειρία, να καταλάβει καλύτερα τις λεπτές συνθήκες

μέσα από τις οποίες προέκυψε το κάθε τραγούδι. Η αναβίωση της εποχής βάζει καλύτερα τον αναγνώστη στη ζωή του Michael, είναι στιγμές που θέλεις να μπει μέσα στις σελίδες του βιβλίου και να του φωνάξεις: «Όχι, δεν είναι έτσι! Μην κάνεις ανοησίες!» ή να του πεις: «Κανένας δεν είναι μόνος» (αν και αυτό είναι ένα σύνθημα πολύ σημερινό). Θέλεις να ορμήσεις στο στούντιο, να αρπάξεις το τσιγαριλίκι από το χέρι του, να το σβήσεις στο τασάκι και να ανοίξεις πόρτες και παράθυρα να φύγει το ντουμάνι.

Θέλεις να αδειάσεις στη λεκάνη της τουαλέτας όλα τα χάπια, τα ναρκωτικά, τα υπνωτικά, τα αντικαταθλιπτικά, όλα όσα μετρούσαν βήμα με βήμα, μιλιγκράμ με μιλιγκράμ, αντίστροφα τη ζωή του.

Εκεί είναι η μεγάλη έκπληξη αυτού του βιβλίου: στο τέλος. Διαβάζοντάς το, μεταφράζοντάς το, σελίδα με τη σελίδα, μία αγωνία έσφιγγε το στομάχι μου. Παρακολουθούσα ένα θρόιλερ που ήξερα πού θα καταλήξει και αυτό το έκανε ακόμα πιο σκληρό. Ο εφιάλτης συνεχίστηκε ακόμα και όταν ήρθε το τέλος, γιατί το βιβλίο παρακολουθεί τις εξελίξεις και μετά τον θάνατο του George. Την γκρεμισμένη παρακαταθήκη του. Την οικογένεια. Τα υπάρχοντα και τις διαμάχες.

Σήμερα αναρωτιέμαι τι έχει συμβεί σε όλα εκείνα που αποτελούσαν τον κόσμο του George Michael. Αναρωτιέμαι αν ακούγονται τα τραγούδια του. Μια μέρα, μέσα στο 2022, μια φίλη μού είπε ξεκάρφωτα: «Ξέρεις, είναι ο αγαπημένος μου». Την επόμενη μέρα διάβασα τυχαία ότι η Ντούα Λίπα, ένα σούπερ αστέρι της σύγχρονης ποπ γεμάτο ομορφιά, ερωτισμό και ενέργεια, θα τραγουδήσει το «Freedom» για μία διαφήμιση για το άρωμα «Beauté» του YSL. Ήταν σαν να πατούσα το τηλεκοντρόλ στο CD player και να έμπαινε η εισαγωγή του κομματιού, με το τύμπανο και με το ντέφι.

Γιάννης Νένης
Οκτώβριος 2022

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στις αρχές του 2016, έπειτα από τριάντα τρία χρόνια σχεδόν αδιάλειπτης παρουσίας στον Τύπο της Μεγάλης Βρετανίας, ο George Michael, στα πενήντα τρία του, εξαφανίστηκε από τα μάτια του κόσμου. Επί σειρά ετών, ένα από τα πιο αγαπημένα παιδιά της βρετανικής ποπ έστελνε καθημερινά δεκάδες tweets από τα διάφορα σπίτια του στο Λονδίνο, καθώς και από καμαρίνια, λιμουζίνες και κυριλέ μέρη διακοπών. Στις 11 Φεβρουαρίου όμως ποστάρισε το τελευταίο του tweet για τους επόμενους μήνες. «Χάι, αγαπούλες!» έγραφε. «Απολαύστε αυτή τη λίστα τραγουδιών για την Ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου».

Ο σύνδεσμος του Spotify που έδινε δεν έστελνε τους ακροατές να ακούσουν το «Faith», το «I Want Your Sex» ή κάποια άλλη από τις χορευτικές του επιτυχίες με θέμα τη ρομαντική ή φυσική εμμονή, που αποτελούσαν αγαπημένα του θέματα. Αντιθέτως, είχε ονομάσει τη λίστα «Ερωτική απογοήτευση από τον George Michael». Τα τραγούδια που είχε συμπεριλάβει κάλυπταν μια ευρεία γκάμα. Αρχίζαν από το «Last Christmas», το δακρύβρεχτο τραγούδι εκδίκησης που είχε γράψει στα είκοσί του, ως το έτερον ήμισυ της κορυφαίας boy band της Αγγλίας, των Wham!, κι έφταναν μέχρι το «Jesus to a Child», μία ελεγεία για τον έρωτα της ζωής του, τον Ανσέλμο Φελέπα, ο οποίος είχε πεθάνει από AIDS χρόνια πριν ο Michael αποκαλύψει τις ερωτικές του προτιμήσεις· καθώς και το θρηνητικό κομμάτι της Μπίλι Χόλιντεϊ «You've Changed», το οποίο είχε συμπεριλάβει στην τελευταία του περιοδεία με τίτλο Symphonica, το 2012-2013.

Το tweet έμοιαζε σαν να έστελνε σήματα καπνού ένας άνθρωπος που βρισκόταν σε απόγνωση, αλλά σχεδόν κανείς δεν το εξέλαβε ως κάτι τέτοιο – ούτε καν όταν ακολούθησε μια σειρά δημόσιων σκανδάλων και ατυχημάτων, ένα από τα οποία τον είχε αφήσει σαν ματωμένο σωρό στη μέση ενός δρόμου ταχείας κυκλοφορίας του Λονδίνου. Στη μνήμη όλων είχε παραμείνει ο Michael όπως ήταν στο απόγειο της καριέρας του στα τέλη της δεκαετίας του '80: ένα αρρενωπό, αξύριστο αγόρι με δερμάτινο τζάκετ στις αφί-

σες, που είχε γίνει ένα από τα πιο δημοφιλή αστέρια της ποπ στον κόσμο. Είχε πάντα το χάρισμα να ανεβάζει τη διάθεση του κόσμου, να τους κάνει να νιώθουν λιγότερο μόνοι· και μόνο η αναφορά του ονόματός του αρκούσε για να κάνει τους ανθρώπους να χαμογελούν. Ακόμα και όταν ο Michael ήταν στις πιο σκοτεινές του στιγμές, ο Ντάνι Κάμινγκς, ο επί πολλά χρόνια ντράμερ του, ένιωθε πως η φωνή του είχε θεραπευτική δύναμη. «Είχε μέσα της μια συχνότητα που την έκανε πολύ γλυκιά στο αυτί – αγγελική»,¹ έλεγε.

Η Λίντα Χέις, η οποία είχε κάνει τα διάσημα ραπ φωνητικά, χωρίς όμως να έχει αναφερθεί το όνομά της, στην επιτυχία των Wham! («Young Guns (Go for It!)»), πίστευε πως ο Michael είχε «τη φωνή ενός καθημερινού ανθρώπου – αθώα, με φυσικό ήχο, χωρίς τεχνάσματα. Ακουγόταν ακριβώς όπως ο εαυτός του όταν τραγουδούσε, και αυτό ήταν πανέμορφο. Ποιος θα μπορούσε να μείνει αδιάφορος απέναντι σ' αυτό;»² Όταν έπαιζε σε στάδια, ο Michael μπορούσε να μεταδώσει αυτή την αίσθηση σε χιλιάδες ανθρώπους· οι συναυλίες του πάντα τελείωναν με τους φαν όρθιους, να χορεύουν. Αυτό είχε κάνει στην περιοδεία για το *Faith*, το άλμπουμ του 1988 που τον έκανε σούπερ σταρ. Και το ξαναέκανε στη Symphonica.

Μετά το τέλος της περιοδείας όμως, ο κιθαρίστας Μπεν Μπάτλερ, που είχε παίξει σε όλες τις συναυλίες –πάνω από εξήντα–, έχασε κάθε επαφή με τον Michael. «Ένιωθα ότι τα πράγματα δεν πάνε και τόσο καλά στον κόσμο του»,³ είπε ο Μπάτλερ. «Εμοιάζε σαν να είχε χαθεί εντελώς από το ραντάρ».

Οι πιο πρόσφατες δημοσιευμένες φωτογραφίες του ήταν από την Ελβετία, όπου είχε μπει για θεραπεία σε ένα από τα πιο ακριβά κέντρα αποτοξίνωσης στον κόσμο. Οι φωτογράφοι τον είχαν τσακώσει στον δρόμο να κρατιέται χέρι με χέρι με τον όμορφο Λιβανέζο φίλο του, τον Φάντι Φαουάζ. Στο άλλο του χέρι είχε ένα τσιγάρο. Το γενάκι του είχε γκριζάρει· έδειχνε πρησμένος και κουρασμένος.

Από την αρχή της καριέρας του, ο Michael είχε υπάρξει πεισματικά κλειστός. «Κανένας ποτέ δεν πρόκειται να γνωρίσει τίποτα περισσότερο για τον George Michael απ' όσο πιθανώς γνωρίζει για τον οποιοδήποτε άνθρωπο στον δρόμο»,⁴ δήλωνε ο Άντριου Ρίτζλεϊ, ο συνεργάτης του στους Wham!. Αλλά για ένα μικρό διάστημα ο καλλιτέχνης που ήταν γνωστός για τον απόλυτο έλεγχο σε κάθε πτυχή της καριέρας του είχε παρασυρθεί σε έναν τρομαχτικό στρόβιλο εκτός ελέγχου. Δεν μπορούσε να ξεκινήσει τη μέρα του χωρίς το ναρκωτικό του, είτε επρόκειτο για χημικά είτε για ανώνυμο σεξ. Η κάποτε φλογερή του φιλοδοξία να κάνει μουσική είχε ξεθυμάνει. Το 2012 το καταπονημένο του κορμί είχε σχεδόν ηττηθεί από πνευμονία.

Οι Βρετανοί έκριναν τον ταλαιπωρημένο σταρ με λύπη, οι Αμερικανοί με

οίκτο. Λίγοι άνθρωποι –συμπεριλαμβανομένων και των περισσότερων φίλων του– μπορούσαν να δουν πολύ πιο βαθιά από αυτό. «Όταν σκεφτόσουν τον George Michael», έγραψε ο Νταν Ακιλάντε στη *New York Post*, «έφερνες στον νου σου εκείνη την προσεκτικά δομημένη εικόνα που τόσο επαρκώς παρουσίαζε στα πρωτοποριακά του βιντεοκλίπ». ⁵ Στο βιντεοκλίπ για το «Faith» εμφανιζόταν στη χαρακτηριστική του πόζα, με το δερμάτινο τζάκετ, να λικνίζεται και να κουνάει τον πισινό του, σαν να ήταν κανένας γόης μηχανόβιος που βγήκε από το *West Side Story* με αξύριστο πιγούνι και σκουλαρίκι. Για έναν σταρ που τον τρομοκρατούσε η ιδέα να αποκαλυφθεί και να βγει από την ντουλάπα του, εκείνη η τόσο αποκαλυπτική γκέι εμφάνιση υπονοούσε μία αντίληψη της αλήθειας, όμως και πάλι πέρασε απαρατήρητη από το –γυναικείο κυρίως– κοινό του. Για τις γυναίκες, είτε ο Τζόνι Ντάγκλας, ένας από τους μηχανικούς των ηχογραφήσεών του, ο Michael ήταν «η πιο όμορφη ανθρώπινη ύπαρξη στη Γη». ⁶ Και ταυτόχρονα, πρόσθεσε ο Ντάγκλας, «ήταν ο λευκός σόουλ τραγουδιστής που κάθε Βρετανός πιτσιρικάς φιλοδοξούσε να γίνει».

Και όμως ο ίδιος ο Michael ήταν ένα χάος. Στη μία συνέντευξη μετά την άλλη, μιλούσε για την επιθυμία του να τον αγκαλιάσει το κοινό σαν έναν σοβαρό καλλιτέχνη. Το σινγκλ «Freedom! '90», που μπήκε στο Top 10, τον βρήκε να εκλιπαρεί να τον δουν γι' αυτό που πραγματικά ήταν. «Μερικές φορές τα ρούχα δεν κάνουν τον παπά», προειδοποιούσε. Η φήμη όμως και οι παγίδες της τον είχαν απορροφήσει από την παιδική του ηλικία· δεν αυτοπροσδιοριζόταν ως τραγουδιστής-τραγουδοποιός αλλά ως «ποπ σταρ», το οποίο για τον Michael ήταν συνώνυμο του βασιλιά. «Χτυπάει τα δύο πι όταν το προσφέρει και τα μάτια του λάμπουν, δίνοντας στη λέξη έναν αριστοκρατικό αέρα», ⁷ έγραψε ο μουσικός συντάκτης Ρομπ Τανενμπάουμ.

Ωστόσο τραγουδούσε για την ελευθερία κρύβοντας τα μάτια του πίσω από σκούρα γυαλιά. Ο συγγραφέας Ρίτσαρντ Σμιθ είδε πολλούς Michael να παρουσιάζονται, κανένας τους όμως δεν έπειθε αρκετά. «Πάντα μοιάζει να δημιουργεί κάποιον καινούργιο φανταστικό εαυτό», ⁸ είπε ο Σμιθ, «και μόλις τον προδώσει προσπαθεί να τον σκοτώσει, αλλά μετά ξαναφτιάχνει έναν καινούργιο για να πάρει τη θέση του». Ο Τζιμ Γουάιτ έγραψε στην *Guardian* ότι ο Michael είναι μία μεγάλη αντίφαση: «ένας τραγουδοποιός με αληθινό βάθος, αλλοιωμένος όμως από την εμμονή του για το επιπόλαιο, το φανταχτερό, το ψεύτικο». ⁹ Ο Ντέιβιντ Γκέφεν, του οποίου η δισκογραφική εταιρεία DreamWorks SKG κυκλοφόρησε στα μέσα της δεκαετίας του '90 το *Older*, το πιο ειλικρινές άλμπουμ του τραγουδιστή, διαισθάνθηκε ότι επρόκειτο για έναν άντρα σε βαθιά δυσφορία με όλα όσα είχε παλέψει για να πετύχει. «Ποτέ

δεν έδειχνε να είναι ικανός να ζήσει μέσα στην καριέρα που είχε δημιουργήσει για τον εαυτό του»,¹⁰ είπε ο Γκέφεν. Πιο πριν, είχε υπάρξει μάρτυρας της δονκιχωτικής μάχης που έδωσε ο Michael για να απελευθερωθεί από τη δισκογραφική του εταιρεία, τη Sony, μέσω της οποίας είχε καταφέρει να γίνει σούπερ σταρ. Η δίκη δεν είχε και πολύ αίσια κατάληξη.

Ο Michael επιζητούσε να κρύβεται, ωστόσο ανέβαινε σε γιγαντιαίες σκηνές μπροστά σε χιλιάδες κόσμον. Η μπροστινή πόρτα του σπιτιού του στη μοδάτη περιοχή Χαίγκέιτ του Λονδίνου ήταν σε κοινή θέα από την αυλόπορτα, λίγα μέτρα πιο μπροστά· οποιοσδήποτε μπορούσε να δει όσους έμπαιναν ή έβγαιναν ή να στηθεί εκεί για ένα αυτόγραφο. Κι ο Michael σχεδόν πάντα τους χάριζε ένα χαμόγελο, γιατί ήταν τζέντλεμαν. «Δεν ήταν δυνατόν να μην τον συμπαθήσεις»,¹¹ είπε ο Ντέιβιντ Μπαρτόλομι, ένας από τους αμέτρητους φωτογράφους του. Από την άλλη βέβαια, τις περισσότερες φορές ο Michael δεν άντεχε να βλέπει το ίδιο του το πρόσωπο.

Ένας φίλος του από την εποχή των Wham! αποκάλεσε τον τραγουδιστή «θλιμμένο, θυμωμένο μικρό αγόρι». Φίλοι όπως ο Κρις Κάμερον, ο επί πολλά χρόνια κιμπορντίστας και μουσικός διευθυντής του, ανησυχούσαν πολύ γι' αυτόν. Ο Κάμερον είχε ακούσει έναν έντονο διάλογο ανάμεσα στον Michael και τον μάνατζέρ του Άντι Στίβενς σχετικά με την αυτοκαταστροφική τάση του Michael. Ο τραγουδιστής είχε ξεσπάσει φωνάζοντας: «*Σταμάτα να προσπαθείς να με σώσεις από τον εαυτό μου!*»¹²

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Σχεδόν ό,τι έχει να κάνει με τον George Michael, από την έμφυτη φιλοδοξία του μέχρι τις παραλυτικές κάποιες φορές ανασφάλειές του, όλα με κάποιον τρόπο οδηγούσαν πίσω στον πατέρα του. Ο Τζακ Πάνος ήταν το πρότυπο του αυτοδημιούργητου παραδοσιακού άντρα της δεκαετίας του '60. Γεννημένος το 1935 ως Κυριάκος Παναγιώτου, είχε μεγαλώσει με τα επτά αδέρφια του στο Πατρίκι, ένα χωριό γεμάτο χωματόδρομους στην Κύπρο. Τα επόμενα χρόνια θα μιλούσε με υπερηφάνεια για τη ζωή που είχε αντιμετωπίσει: εκείνη ενός ξυπόλυτου παιδιού που επιβίωνε με ψωμί κι ελιές και που χρησιμοποιούσε για τουαλέτα μία τρύπα στο έδαφος.

Η ανέχεια τον είχε οπλίσει με μια λυσσαλέα αποφασιστικότητα να γίνει καλύτερος. Μαζί με έναν φίλο του, τον Δημήτριο Γεωργίου, το έβαλε σκοπό να ασχοληθεί με τις επιχειρήσεις εστίασης, και έτσι το 1953 μετανάστευσαν οι δυο τους στο Λονδίνο, έναν δημοφιλή προορισμό για τους Ελληνοκύπριους. Ξεκίνησαν ως βοηθοί σερβιτόρου και στη συνέχεια έγιναν σερβιτόροι. Ο Κυριάκος ήξερε ότι, αν ήθελε να συνεχίσει να ανεβαίνει, το βαπτιστικό του όνομα έπρεπε να φύγει.

Το επόμενο βήμα του ήταν να βρει μια σύζυγο. Σε έναν χορό, το μάτι του έπεσε στη Λέσλι Ανγκολντ Χάρισον, μία νεαρή Αγγλίδα από οικογένεια της εργατικής τάξης. Μεγαλωμένη σε μοναστηριακό σχολείο, η Λέσλι ήταν μία κυρία, σχολαστικά περιποιημένη, ήσυχη αλλά θαρραλέα, που μιλούσε με χάρη και είχε μια σχεδόν βικτοριανή σεμνότητα. Διέθετε όλα τα προσόντα για έναν καθωσπρέπει άντρα, και ο Τζακ τής έκανε πρόταση γάμου.

Τον πρώτο καιρό του γάμου τους, οι δυο τους και ένας άλλος μετανάστης, φίλος του Τζακ, μοιράζονταν το ίδιο διαμέρισμα στο Φίντσλι, ένα προάστιο στο βόρειο Λονδίνο. Ήταν το μόνο που άντεχαν οικονομικά ο Τζακ και η Λέσλι, να μένουν πάνω από ένα καθαριστήριο με πλυντήρια, ιδιαίτερα όταν άρχισαν να έρχονται τα παιδιά. Το 1959 η Λέσλι γέννησε μία κόρη, τη Γιόντα· δύο χρόνια αργότερα ήρθε η Μέλανι. Ο Τζακ όμως ανυπομονούσε για έναν γιο, που θα συνέχιζε το όνομά του, και στις 25 Ιουνίου 1963, στο ανα-

τολικό Φίντολι, η Λέσλι έφερε στον κόσμο ένα κλαψιάρικο αγοράκι με καστανά μάτια.

Παρόλο που ο ίδιος είχε αγγλοποιήσει το δικό του όνομα, ο Τζακ βάφτισε το παιδί Γεώργιο Κυριάκου Παναγιώτου, το οποίο κανένας Βρετανός δεν μπορούσε να προφέρει. Ήθελε όμως μ' αυτό τον τρόπο να επικυρώσει ότι ο Γεώργιος ήταν γιος του πατέρα του και υπερήφανος φορέας της ελληνικής κληρονομιάς του Τζακ. Όταν το αγόρι μεγάλωσε αρκετά, ο Τζακ τον έστελνε κάθε Σάββατο, αν και ο μικρός γκρινιάζε, σε ελληνικό σχολείο.

Στο μέρος από το οποίο είχε έρθει ο Τζακ η παράδοση ήταν το παν. Οι γιοι ήταν πιο σημαντικοί από τις κόρες και δεν τον πείραζε αν η Γιόντα και η Μέλανι το ένιωθαν αυτό στη συμπεριφορά του. Ο Γεώργιος όμως σίγουρα το αισθανόταν. «Μεγάλωσα με αυτό το τρομερό αίσθημα ενοχής»,¹ θα πει αργότερα. «Πάντα ήμουν εκείνος που είχε τα προνόμια».

Για την ακρίβεια, τον έπνιγε η πίστη του να είναι ο γιος του Τζακ. Ο γιος του φίλου του του Δημήτριου, ο Άνδρος Γεωργίου, ο οποίος για το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του Michael ήταν ο πιο κοντινός του άνθρωπος από σχεδόν οποιονδήποτε άλλο –συχνά αναφέρονταν ως ξαδέρφια, ενώ δεν ήταν–, ανατρίχιαζε με τη σιδερένια πυγμή του Τζακ: «Ήταν ένας κακός μπάσταρδος, που χρησιμοποιούσε τον φόβο και όχι τον σεβασμό για να διευθύνει και να ελέγχει το σπιτικό του».² Σε κάποιες οικογενειακές διακοπές στην Κύπρο, ο Άνδρος και ο Γεώργιος έκλεψαν γλυκά από ένα κατάστημα και ο ιδιοκτήτης τούς έπιασε. Ο Τζακ τιμώρησε τον γιο του με τον παλιό, παραδοσιακό τρόπο. «Μπορούσες να ακούσεις τη ζώνη να χτυπάει με δύναμη στον πισινό και στα πόδια του»,³ έλεγε ο Άνδρος. «Τα ουρλιαχτά του αντηχούσαν σε όλο το κτίριο».

Ευτυχώς για τον Γεώργιο, ο Τζακ περνούσε τον περισσότερο χρόνο του στη δουλειά. Τώρα ως βοηθός διευθυντής εστιατορίου, είχε την οικονομική άνεση να μετακομίσει με την οικογένειά του, το 1969, σε μία ημιανεξάρτητη κατοικία στο Μπερντ Όουκ, ένα προάστιο στο Έτζγουεαρ. Ο ίδιος και δύο άλλοι Έλληνες αρχισερβιτόροι είχαν βάλει από κοινού χρήματα για να μισθώσουν ένα ερειπωμένο ακίνητο στον κεντρικό δρόμο, που το μετέτρεψαν στο The Angus Pride, ένα μπριζολάδικο, στο οποίο προσέφεραν επίσης και ελληνικές σπεσιαλιτέ.

Το εστιατόριο έπιασε, κάνοντας τον Τζακ –ο οποίος ήταν πολύ πιο χαρισματικός από τους συνεργάτες του– διάσημο στην περιοχή. Με το που έμπαιναν μέσα οι πελάτες, ήταν εκεί – ένας τεράστιος άντρας με φαρδιές πλάτες, πλούσια γκριζαρισμένα μαλλιά και έναν εγκάρδιο χαιρετισμό με τη βαριά ελληνική προφορά του. Σύντομα κουράστηκε να μοιράζεται την επιτυχία του

ο Τζακ ονειρευόταν να βγάλει αρκετά χρήματα για να εξαγοράσει το μερίδιο των συνεργατών του.

Ο Τζακ ήταν μια λαμπρή περίπτωση επιτυχίας μετανάστη, αλλά ο Σάμιον Νέιπιερ-Μπελ, ο συν-μάνατζερ των Wham!, ένιωθε ότι υπήρχε «ένα μεγάλο φέρετρο άγχους κάπου μέσα σε αυτή την οικογένεια».⁴ Η Λέσλι είχε ευ-συνειδήτητα βοηθήσει τον άντρα της να ανέβει, αλλά την έβαζε να δουλεύει τόσο σκληρά, έλεγε ο George, που κατέληγε να είναι θυμωμένη και κατάκοπη. Παρόλο που η Λέσλι είχε στην πλάτη της το νοικοκυριό και τη φροντίδα τριών παιδιών, ο «εξαιρετικά παράλογος σύζυγός της»,⁵ όπως τον αποκάλεσε αργότερα ο γιος τους, είχε την απαίτηση από αυτήν να έχει και πρωινή δουλειά όσο τα παιδιά ήταν στο σχολείο. Η Λέσλι δούλευε σε ένα κατάστημα που πουλούσε τηγανητό ψάρι με τηγανητές πατάτες και το μισούσε. Η τηγανίλα είχε διαπεράσει τα μαλλιά, το δέρμα και τα ρούχα της· ποτέ δεν μπορούσε να ξεπλύνει εντελώς τις μυρωδιές. Μετά ο Τζακ είχε την απαίτηση να τη βάλει να δουλεύει και τα βράδια στο εστιατόριο. Παρόλο που δεν είχε σχεδόν καθόλου ελεύθερο χρόνο, εκείνη διατηρούσε το σπίτι σε άψογη κατάσταση· ο γιος της αναρωτιόταν πώς στο καλό τα κατάφερνε. Η μητέρα του σπάνια παραπονιόταν, αλλά ο George ένιωθε την πικρία της. «Η κατάθλιψη καλπάζει στην οικογένειά μας»,⁶ είχε πει όταν ήταν ενήλικας πια.

Την είχε κληρονομήσει την κατάθλιψη, αλλά ο Τζακ δεν έδειχνε να το προσέχει. Όταν του πήραν συνέντευξη για τον γιο του, χρόνια μετά, ο ηλικιωμένος άντρας δεν είχε και πολλά να πει. «Ήταν ένα ήσυχο αγόρι»,⁷ θυμόταν ο Τζακ. Ο Γεώργιος είχε ποντικί-καφέ, σγουρά και πυκνά μαλλιά σαν σφουγγαρίστρα· τα φρύδια του ενώνονταν στη μέση και έμοιαζαν με μακριά, τριχωτή κάμπια· και είχε τόσο ελαττωματική όραση, που φορούσε γυαλιά σαν πατομπούκαλα της κόκα κόλα. Μισούσε την εμφάνισή του, και ο Τζακ, σκόπιμα ή όχι, έκανε τα πράγματα χειρότερα. «Ποτέ δε με επαινούσαν, δε με υποστήριζαν»,⁸ έλεγε ο Michael. Αν και κάποτε ο ίδιος ήταν ωραιοπαθής σαν παγόνι, ο Τζακ δεν ανεχόταν τέτοια συμπεριφορά από τα παιδιά του. «Η οποιουδήποτε είδους έπαρση θεωρούνταν απόλυτη αμαρτία»,⁹ είχε εξηγήσει ο Michael. Ο Τζακ είχε κάνει και μερικές επιπλέον κινήσεις για να παραμείνει ο γιος του σεμνός. «Είχαν ειπωθεί μερικά πράγματα, τα οποία θα σου έκοβαν την ανάσα αν τα άκουγες να τα λέει ένας γονιός στο παιδί του»,¹⁰ έλεγε ο Michael. «Δεν τα ξεπέρασα ποτέ. Είναι τόσο απλό».

Νιώθοντας μόνος και μειονεκτικά, ο Γεώργιος αποτραβιόταν στον δικό του κόσμο. Ξυπνούσε τα χαράματα και πήγαινε βόλτα με τις πιτζάμες του σε ένα κατάφυτο χωράφι πίσω από το σπίτι τους και έσκαβε για να βρει σκουλήκια, κάμπιες και παυχαλίτσες, τα οποία μάζευε μέσα σε σπιρτόκουτα και

βαζάκια. Στο τέρμα του δρόμου υπήρχε μια πασχαλιά, απ' όπου μάζευε πεταλούδες· τις παρατηρούσε και προσπαθούσε να τις πιάσει. Εκείνη την εποχή παιζόταν στο ραδιόφωνο η επιτυχία του Στίβι Γούντερ «My Cherie Amour»· και ο μικρός τραγουδούσε σε κάποια σημεία, ενώ βρισκόταν έξω, με την παιδική σοπράνο φωνή του. Ένας γείτονας είπε στη Λέσλι ότι ο γιος της είχε υπέροχη φωνή.

Ο ίδιος το σκεφτόταν ελάχιστα αυτό μέχρι την ηλικία των οκτώ, όταν ένα ατύχημα που συνέβη στο Δημοτικό Σχολείο του Ρόου Γκριν στο κοντινό Κίνγκσμπερι του ανέτρεψε όλο του το σύμπαν. Τρέχοντας φουλαριστός σε έναν διάδρομο καθώς πήγαινε για φαγητό, σκόνταψε στην κορυφή μιας σκάλας και κουτρουβαλιάστηκε μέχρι κάτω, όπου χτύπησε το κεφάλι του στις μεταλλικές σωληνώσεις του καλοριφέρ. Το χτύπημα τον άφησε αναίσθητο και ξύπνησε μέσα σε μία λίμνη αίματος· το αίμα είχε καλύψει τα γυαλιά του, είχε πιτσιλιστεί στα μάτια του και με δυσκολία μπορούσε να δει. Μόνο μία μαθήτριά –ένα κορίτσι που ήταν ερωτευμένο μαζί του– ήρθε να τον βοηθήσει και φώναξε για βοήθεια. Ένας δάσκαλος έτρεξε και του έβγαλε τα γυαλιά και μετά τον συγκρατούσε για να περπατήσει μέχρι το ιατρείο. Ο νεαρός Γεώργιος ένωσε ταπεινωμένος.

Ωστόσο ο τραυματισμός έφερε μία σχεδόν μαγική επιφοίτηση· κατά κάποιον τρόπο ταρακούνησε το μυαλό του και του άνοιξε έναν νέο δίαυλο. Μέσα σε έξι μήνες τού είχε φύγει η τρέλα που είχε με τα ανατριχιαστικά μικρά πλασματάκια που σέρνονται. Τώρα, έλεγε, «το μόνο που ήθελα να μάθω ήταν μουσική».¹¹

Μαζί με τον πιο κοντινό του φίλο στα παιχνίδια, τον Ντέιβιντ Μόρτιμερ –οι μητέρες τους ήταν κολλητές φίλες–, σκάρωσαν ένα τραγούδι και το ηχογράφησαν στο οικογενειακό κασετόφωνο των Μόρτιμερ, με τον Γεώργιο να τραγουδάει· το οποίο προφητικά ονόμασαν «Ο Μουσικός Δημιουργός του Κόσμου». Εκείνο το κασετόφωνο ηχογραφήσεων έγινε το αγαπημένο τους παιχνίδι. Ο Ντέιβιντ άρχισε να γρατζουνάει μια κιθάρα, ενώ ο Γεώργιος βάραινε ένα τενεκεδένιο κουτί μπισκότων αντί για τύμπανο. Άρχισε να μαθαίνει τραγούδια από το ραδιόφωνο και να μιμείται τα κύρια φωνητικά. Σε ένα από τα σόλο του, μιμούνταν την Ολίβια Νιούτον-Τζον που τραγουδούσε την Top 10 επιτυχία της «Banks of the Ohio», μία παραδοσιακή μπαλάντα φόβου όπου μία γυναίκα καρφώνει με μανία ένα μαχαίρι στο στήθος του εραστή της: «Θεέ μου, τι έκανα; Σκότωσα τον μόνο άντρα που αγάπησα!»

Δεν άντεχε να ακούει την ελληνική μουσική που έπαιζε ο πατέρας του, αλλά στο σπίτι δεν υπήρχε και τίποτα άλλο. Στο γκαράζ όμως βρήκε παραπεταμένους θησαυρούς – ενθύμια από τις ξέγνοιαστες χορευτικές μέρες της μη-

τέρας του. Το αγόρι πήρε στα χέρια του το εγκαταλειμμένο παλιό γραμμόφωνό της και μερικά τάλαιπωρημένα 45άρια. Ανάμεσά τους, η τεράστια επιτυχία του Τομ Τζόουνς «Delilah» και δύο γνωστά τραγούδια από τις Supremes, το «Baby Love» και το «Stop! In the Name of Love». Ο ένας δίσκος ήταν σπασμένος στην άκρη, κι έτσι ένα μέρος του δεν μπορούσε να παίξει· σε έναν άλλο δίσκο πηδούσε συνέχεια η βελόνα. Εκείνος όμως, απτόητος, συνέχισε να τους παίζει ξανά και ξανά, μαγεμένος από τις φωνές. Ο Τζόουνς, ένας Ουαλός θεός του σεξ, τραγουδούσε «γαλανομάτα σόουλ» – όρος που επινοήθηκε για το R&B που τραγουδούν λευκοί καλλιτέχνες. Ο Τζόουνς, σούπερ αρρενωπός, με ημι-οπερετική τεχνική στο τραγούδι, με κόλπα που είχε δανειστεί από τον Έλβις Πρίσλεϊ, τον Λιτλ Ρίτσαρντ και τον Τζάκι Γουίλσον, πλημμύριζε το μυαλό του George· είχε ποιότητες που κάποια μέρα θα αντέγραφε κι εκείνος. Από τις Supremes, το κορυφαίο γυναικείο συγκρότημα της Motown, ο Michael πήρε την πρώτη του γεύση από πιασάρικες μελωδίες και ρυθμούς που έκαναν ένα ποπ τραγούδι αξέχαστο.

Περίπου την ίδια περίοδο ξεκίνησε να ακούει το BBC Radio 1, το οποίο, καθώς η δεκαετία του '70 προχωρούσε, έπαιζε μία ολοένα και μεγαλύτερη ποικιλία από τους ήχους εκείνης της εποχής: ντίσκο, πανκ, ρέγκε, ψυχεδέλεια, το Top 40. Ο Γεώργιος ήθελε απεγνωσμένα να αγοράζει δίσκους, αλλά ο Τζακ το απαγόρευε. Λαχταρώντας να έρθει πιο κοντά στη μουσική, ασχολήθηκε με το βιολί. Για μερικές εβδομάδες πάσχιζε να μάθει να παίζει και μετά ανακοίνωσε ότι το παρατάει. Οι γονείς του επέμεναν να συνεχίσει, κι έτσι μελέτησε το όργανο με μισή καρδιά για χρόνια. Όταν ο πατέρας του τον τραβούσε μπροστά στις οικογενειακές συγκεντρώσεις και τον πίεζε να παίξει κάποια σοβαρή, τυπική σύνθεση, ο μικρός ένιωθε τρομοκρατημένος.

Ο Τζακ όμως ήταν αυτός που πλήρωνε για μία σειρά από δώρα που έκαναν το όνειρό του να αρχίζει να απογειώνεται. Ο Γεώργιος θερμοπαρακαλούσε για ένα κασετόφωνο, και στα γενέθλιά του το πήρε. Άρχισε να ηχογραφεί τραγούδια από το ραδιόφωνο, κρατώντας το μικρόφωνο κοντά στο ηχείο. Αφού τα αποστήθιζε, τα τραγουδούσε μπροστά στο κασετόφωνο και στη συνέχεια έπαιζε με καμάρι τις κασέτες στους φίλους του.

Μερικές από τις μελωδίες που ξεχώριζε από τα ερτζιανά των αρχών της δεκαετίας του '70 έδωσαν τις πρώτες φευγαλέες αναλαμπές στο μυαλό ενός παιδιού που ένιωθε ότι ήταν παράξενο. Μεταξύ αυτών ήταν το «Chirpy Chirpy Cheep Cheep», ένα τραγούδι που είχε γίνει No 1 επιτυχία στη Μεγάλη Βρετανία, από τους Middle of the Road, ένα συγκρότημα που έπαιζε χαζο-ποπ από τη Σκωτία. Χρησιμοποιώντας παιδική γλώσσα, το τραγούδι μιλούσε για τη δυσάρεστη ιστορία ενός αγοριού που το εγκαταλείπουν: «Χθες το βράδυ

άκουσα τη μαμά μου να τραγουδάει ένα τραγούδι / Ξύπνησα το πρωί και η μαμά μου είχε φύγει». Το «Ben» του Μάικλ Τζάκσον ήταν το τραγούδι των τίτλων σε μια ταινία τρόμου για ένα αλλόκοτο, περιθωριοποιημένο παιδί και το ζωάκι του, έναν αρουραίο: «Με έναν φίλο που μπορώ να τον αποκαλώ δικό μου / Ποτέ δε θα είμαι μόνος». Έχοντας υιοθετήσει όλα εκείνα τα γλιτσιασμένα έντομα από την πίσω αυλή του, ο Γεώργιος μπορούσε να ταυτιστεί. Το αγαπημένο του τραγούδι ήταν το «Little Willy». Ηχογραφημένο από τους Sweet, μία τετραμελή μπάντα από χίπις ροκάδες με ανδρόγυνο λουκ, μιλούσε για έναν νεαρό Λονδρέζο που αψηφά τους γονείς του που τον απορρίπτουν και γίνεται, χορεύοντας καμαρωτά, «ο βασιλιάς της πόλης»: «Ο Γουίλι φοράει το στέμμα... δεν μπορείς να σπρώχνεις τον Γουίλι».

Όταν είδε τους Sweet να παίζουν το τραγούδι στο αγαπημένο του τηλεοπτικό πρόγραμμα, έμεινε αποσβολωμένος. Όπως και δεκαπέντε εκατομμύρια άλλοι Βρετανοί, ο Γεώργιος άνοιγε την τηλεόραση κάθε Πέμπτη βράδυ για να δει το πιο αγαπημένο μουσικό σόου όλης της χώρας. Στις 7.35 μ.μ. ο μικρός έβλεπε μία έκρηξη από πολύχρωμες φλόγες, που την ακολουθούσε μία ομάδα από έφηβους, αγόρια και κορίτσια, να χορεύουν. Και μετά ερχόταν η αναγγελία που έκανε τους παλμιούς του να τρελαίνονται: «Ναι, είναι το No 1, είναι το *Top of the Pops!*» Για τα επόμενα τριάντα λεπτά τα μάτια και τα αυτιά του Γεώργιου ήταν κολλημένα σε μία παρέλαση από βρετανικά κυρίως συγκροτήματα, από τους Beatles, τους Who και τους Rolling Stones μέχρι πιο καινούργιους που είχαν κάνει μόνο μία επιτυχία. Το *Top of the Pops* γέμιζε το κεφάλι του με όνειρα για το πώς πρέπει να νιώθεις όταν στέκεσαι επάνω σε εκείνο το βήθρο, με όλους από κάτω να σε λατρεύουν και να σε χειροκροτούν. Ο Γεώργιος μελετούσε τους καλλιτέχνες, σκεπτόμενος τι ήταν αυτό που τους έκανε να φτάσουν ως εκεί. Κοιτούσε με προσήλωση τους μακρυμάλληδες νεαρούς που έπαιζαν τις ηλεκτρικές κιθάρες τους, τα κολλητά τους σπάντεξ και το γυμνό τους στήθος, τις γενειάδες και τα πλατινέ μαλλιά, και ανέλυε την κάθε φράση τους, ψάχνοντας για απαντήσεις.

Το 1974, ο Ντέιβιντ Κάσιντι, σταρ της αμερικανικής τηλεοπτικής σειράς *The Partridge Family* (*Οικογένεια Πέρδικα*), με τραγούδια επιτυχίες και με αφίσες του κρεμασμένες στα νεανικά δωμάτια σε όλο τον κόσμο, είχε ξεκινήσει την πρώτη του περιοδεία στη Μεγάλη Βρετανία. Οι φαν του ήταν κορίτσια από οκτώ έως δεκαοκτώ χρονών, αλλά τα ήπια, χαριτωμένα χαρακτηριστικά του Κάσιντι, τα μακριά μέχρι τους ώμους μαλλιά του και το λυγερό κορμί του –φωτογραφημένο χωρίς πουκάμισο ακόμα και μέχρι κάτω στο εφηβαίο του, για αμέτρητα περιοδικά– είχαν προκαλέσει επίσης την επιθυμία και σε μία στρατιά εκκολαπτόμενων ομοφυλόφιλων. Ο εντεκάχρονος

Γεώργιος δεν το είχε αντιληφθεί εντελώς ακόμη, αλλά και αυτός ήταν τσιμπημένος με τον Κάσιντι.

Η σαγήνη που ασκούσε πάνω του ο Κάσιντι επιβεβαιώθηκε όταν τον είδε σε κάποια τηλεοπτική του εμφάνιση να κλοτσάει μία μπάλα ποδοσφαίρου από την κορυφή του εικοσιτετραώροφου Κέντρου Τηλεόρασης του Λονδίνου. Η κάμερα τραβούσε τους δρόμους κάτω, όπου κορίτσια κοιτάζαν προς τον ουρανό ουρλιάζοντας, με την ελπίδα να καταφέρουν κάπως να τον δουν. Όταν όμως μία έφηβη πέθανε καθώς συνθλίφτηκε ανάμεσα στις φαν σε μία από τις συναυλίες του στη Βρετανία, ο Κάσιντι άρχισε να το ξανασκέφτεται. «Νιώθω καμένος μέσα μου»,¹² είπε στην *Daily Mail*. «Είμαι είκοσι τεσσάρων ετών, ένας μεγάλος σταρ... σε μία θέση που εκατομμύρια άνθρωποι ονειρεύονται, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν μπορώ να το απολαύσω».

Αυτή του η εσωτερική σύγκρουση αντικατόπτριζε ό,τι θα συνέβαινε στον George Michael σχεδόν στην ίδια ηλικία. Για την ώρα, όμως, ο μικρός κοίταζε τον Κάσιντι και έβλεπε έναν άντρα που είχε σαγηνεύσει όλο τον κόσμο. «Δεν ήθελα να γίνω πλούσιος· ήθελα απλώς να γίνω ξεδιάντροπα διάσημος»,¹³ είχε πει ο Michael το 1998. Αυτό και μόνο, είχε αποφασίσει, ήταν αρκετό για να αποζημιωθεί για τα βάσανα της καθημερινής του ζωής: «Ένιωθα ότι δεν ακουγόμουν· υπήρχαν πολλά αισθήματα χαμηλής αυτοεκτίμησης, όλα αυτά τα μπερδεμένα πράγματα που πάνε μαζί σε κάποιον που γίνεται γνωστός... Τα πράγματα που σου λείπουν είναι αυτά που σε κάνουν σταρ, όχι τα πράγματα που έχεις».¹⁴

Μοιράστηκε το όνειρό του με τον πατέρα του, ο οποίος του είπε θυμωμένα ότι ήταν όνειρο θερινής νυκτός, ανοησίες που δε θα τον οδηγούσαν πουθενά. Σύμφωνα με τον Άνδρο, ο μπαμπάς του φίλου του είχε μια πιο βαθιά ανησυχία: «Ο Τζακ σιχαινόταν την ποπ μουσική επειδή πίστευε ότι όλοι οι ποπ σταρ ήταν γκέι».¹⁵ Στην Κύπρο, είχε μεγαλώσει μέσα στον ελληνορθόδοξο χριστιανισμό, μια θρησκεία που είναι ταυτόχρονα εντυπωσιακά φιλελεύθερη και τιμωρητικά συντηρητική. Οι ιερείς μπορούν να παντρεύονται και επιτρέπονται τα διαζύγια, αλλά η ομοφυλοφιλία αντιμετωπίζεται ως βδελυρή. Ο Μιχαήλ Μαύρος, γιατρός, μεγάλωσε στην Κύπρο στη δεκαετία του '80. «Ο κόσμος εκεί αντιπαθεί απόλυτα τους γκέι»,¹⁶ είπε. «Αλλά ταυτόχρονα υπάρχει πάρα πολλή ομοφυλοφιλία. Οι άνθρωποι προσπαθούν να το κρύβουν».

Όπως πολλοί άντρες της γενιάς του, ο Τζακ χρησιμοποιούσε ομοφοβικές προσβολές· αναφερόταν σε συγκεκριμένους άντρες, μεταξύ των οποίων και ένας σερβιτόρος στο εστιατόριό του, ως πούστηδες. Ολοκάθαρα ανησυχούσε για τον Γεώργιο, ο οποίος πολύ απείχε από τον ανδροπρεπή κληρονόμο που ήθελε. Αντί να νιώθει περήφανος γι' αυτόν, που έπαιρνε άριστα στην αγγλική

γλώσσα και στη λογοτεχνία, ο Τζακ, θυμόταν ο Άνδρος, «πάντα προσπαθούσε να σκληραγωγήσει τον γιο του».¹⁷ Αγόρασε ακόμα και δύο ζευγάρια γάντια του μποξ και έβαζε τα αγόρια να παλεύουν μεταξύ τους. Όσο ο Άνδρος χτυπούσε τον Γεώργιο, ο Τζακ ούρλιαζε: «Μην κάθεσαι έτσι ακίνητος, ρε! Χτύπα τον κι εσύ! Τι είσαι, φοβητσιάρης;» Οι κοροϊδίες του έκαναν τον Γεώργιο τόσο έξαλλο, που άρχιζε να χτυπάει τον Άνδρο και με τις δύο γροθιές του.

Σύμφωνα με τον Ντάνι Κάμινγκς, ο Τζακ δεν το έκανε με κακία: «Για την παλιά γενιά, δεν ήταν κάτι το ασυνήθιστο να λογομαχούν οι πατεράδες με τους γιους τους, να τους υποβιβάζουν. Έτσι ήταν ο Τζακ».¹⁸ Η ταπείνωσή του όμως εξαφάνιζε την αυτοπεποίθηση του αγοριού. Ο Γεώργιος γράφτηκε στη χορωδία του σχολείου και μετά του έφυγε η διάθεση, αποφασίζοντας ότι δεν ήταν αρκετά καλός. Μεταπήδησε στα τύμπανα στη σχολική ορχήστρα, αλλά το όργανο αυτό τον άφηνε αδιάφορο. Ο Τζακ μαλάκωσε τόσο, ώστε του αγόρασε και ένα μικρό σετ από ντραμς· και με αυτό ακόμα ο Γεώργιος ένιωθε, στην καλύτερη περίπτωση, μέτριος. Η μόνη του παρηγοριά ήταν να καταβροχθίζει παγωτό στο εστιατόριο του πατέρα του – και μετά έπαιρνε βάρος, κάτι που τον έκανε ακόμα πιο ανασφαλή. Όταν γράφτηκε στο κοντινόντ γυμνάσιο του Κίνγκσμπερι στα έντεκα –την ηλικία στην οποία αρχίζει η δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Βρετανία–, η αυτοπεποίθησή του είχε βυθιστεί ακόμα πιο χαμηλά. «Ήμουν χοντρός και άσχημος και φορούσα γυαλιά»,¹⁹ θυμόταν. Άφηνε τη φράντζα του να μακρύνει, σε μια προσπάθεια να κρύβει τα πυκνά, ενωμένα του φρύδια, παρ' όλα αυτά συνέχιζε να είναι βέβαιος ότι η εμφάνισή του έκανε τον κόσμο να ανατριχιάζει.

Όσο πιο άσχημος αισθανόταν τόσο πιο έντονη σεξουαλική ορμή είχε αρχίσει να αναβλύζει μέσα του. Είχε αρχίσει να αυνανίζεται πριν από την εφηβεία· το 2004 είχε πει στον Άνταμ Μάτερρα, τον εκδότη του βρετανικού γκέι περιοδικού *Attitude*, ότι είχε «τις κλισέ στρέιτ φαντασιώσεις, όπως καλόγριες με τα βυζιά τους έξω».²⁰ Αργότερα, ο μικρός άρχισε να κάνει προχωρημένα χάδια με μία συμμαθήτριά, με την οποία έβγαινε για ένα μικρό διάστημα. Σε ένα πάρτι χώθηκε «ανάμεσα στα πόδια της»,²¹ είπε. Εκείνη του έβγαλε τα γυαλιά και του είπε γλυκά: «Έχεις πολύ όμορφα μάτια!» Καταρρακωμένος από αυτό που το θεώρησε σαρκασμό, όρμησε προς την πόρτα κι έφυγε. Στα δώδεκα έχασε την παρθενιά του από ένα κορίτσι. Ήταν τόσο «τρομαχτικά ντροπιαστική» η εμπειρία, είπε, ώστε το σεξ τον τρώμαζε επί χρόνια.

Έπειτα από έξι περίπου χρόνια ως εστιάτορας, ο Τζακ είχε μαζέψει αρκετά χρήματα για να βοηθήσει ορισμένα μέλη της οικογένειας να μετακομίσουν

από την Κύπρο στη Μεγάλη Βρετανία, και το καλοκαίρι του 1975 κατέβαλε την προκαταβολή για το σπίτι των ονείρων του με τις τέσσερις κρεβατοκάμαρες. Βρισκόταν στο Ράντλετ, στο Χερτφορντσάιρ, στα βορειοδυτικά του Λονδίνου. Το Ράντλετ ήταν μία από τις πιο αριστοκρατικές πόλεις της Βρετανίας· το να ζήσει εκεί ήταν ένα παράσημο επιτυχίας για το πρώην αγροτόπαιδο από τη Μεσόγειο. Ο Τζακ μπορούσε να το αντέξει οικονομικά, γιατί το σπίτι ήταν ένα ερείπιο· το ανακαίνιζε επί έναν χρόνο, κατά τη διάρκεια του οποίου ζούσε με τη φамίλια του σε ένα διαμέρισμα πάνω από το εστιατόριο. Αφού τακτοποιήθηκαν στο Ράντλετ, κατόρθωσε να αγοράσει το μερίδιο των συνεταίρων του, κι έτσι έγινε ο μοναδικός ιδιοκτήτης του εστιατορίου *The Angus Pride*. Ο Τζακ τα είχε επιτέλους καταφέρει.

Δίπλα ακριβώς υπήρχε μία παμπ με το όνομα *Railway Hotel*. Μια μέρα ο Γεώργιος άκουσε μία σόουλ-μπλουζ μπάντα να προβάρει μέσα. Κάθισε στα σκαλιά γοητευμένος. Οι μουσικοί –ο ντράμερ Πίτερ βαν Χουν, του οποίου ο πατέρας ήταν ο ιδιοκτήτης της παμπ, ο κιθαρίστας και πιανίστας Τσαζ Τζάνκελ, ο τραγουδιστής Ρικ Παρνέλ και ο αρχηγός τους, ο σαξοφωνίστας Τζον Άλτμαν– είχαν λαμπρό μέλλον μπροστά τους. Χρόνια μετά, ο Άλτμαν θα ρύθμιζε την ηχογράφιση του τραγουδιού «*Kissing a Fool*» στο άλμπουμ *Faith* του George Michael. «Με εμπνέεις»,²² του είχε πει ο Michael.

Αλλά στη δεκαετία του '70 ο Άλτμαν είχε ακούσει τον Τζακ να κλαίγεται για τις φιλοδοξίες του παιδιού του. «Έλεγε στον κόσμο: “Μπορείς να πεις μια κουβέντα στον γιο μου να μην ασχολείται με αυτή τη μουσική;”»

Ούτε που περνούσε από το μυαλό του Τζακ ότι, μετακομίζοντας με την οικογένειά του στο Χερτφορντσάιρ, θα έβαζε τον γιο του κατευθείαν στον δρόμο που οδηγεί εκεί που επιθυμούσε. Έχοντας ολοκληρώσει μία χρονιά στο γυμνάσιο του Κίνγκσμπερι, ο Γεώργιος μεταπήδησε στο σχολείο Μπούσι Μιντς στο Μπούσι, περίπου πέντε χιλιόμετρα μακριά από το Ράντλετ. Ξεκίνησε τα μαθήματα στις 9 Σεπτεμβρίου 1975. Ντροπαλά βρήκε ένα άδειο θρανίο στην τάξη που τον είχαν γράψει· προσπάθησε να συγχρωτιστεί, αλλά φανταζόταν ότι γελοιοποιούνταν μπροστά στα μάτια των συμμαθητών του. Φορούσε τη σχολική στολή του Μπούσι, ένα κυπαρισσί-πράσινο μπλέιζερ και ριγέ γραβάτα· από τον γιακά και πάνω υπήρχαν ερεθισμένα σπυράκια, γυαλιά που κάλυπταν το μισό του πρόσωπο και μαλλιά τόσο ανακατεμένα και σγουρά, που με δυσκολία μπορούσε να περάσει μία χτένα ανάμεσά τους. Ένωσε τρομοκρατημένος όταν η δασκάλα κατακρεούργησε το όνομά του καθώς τον παρουσίαζε στην τάξη. Ο Γεώργιος μιλούσε όσο το δυνατόν λιγότερο, αλλά, όταν το έκανε, έβγαине όλη η εκλεπτυσμένη μεσοαστική προφορά της μητέρας του· σε συνδυασμό με την άχαρη εμφάνισή του, ακουγό-

ταν σχεδόν κωμική. Ίσως διαισθανόμενη τη δυσφορία του, η δασκάλα ζήτησε κάποιον να τον προσέχει εθελοντικά. Για λόγους που έκαναν τους πάντες να απορησουν, ο σταρ του Μπούσι Μιντς, ο δωδεκάχρονος Άντριου Ρίτζλεϊ, σήκωσε το χέρι του.

Σε αντίθεση με τους σεμνά ντυμένους συμμαθητές του, ο Ρίτζλεϊ ξεχώριζε – ήταν ο τύπος που τον ήθελαν όλα τα κορίτσια, με μια αύρα κινδύνου επάνω του. Λεπτός, με σαρκώδη χείλια, ντελικάτη σωματική διάπλαση και με πλούσια, σκούρα, ανακατεμένα μαλλιά, ήταν εξίσου όμορφος με τους εκστασιασμένους νεαρούς τραγουδιστές των boy bands στο *Top of the Pops*. Τα φρύδια του υψώνονταν πάνω από ένα κοιλ βλέμμα ανωτερότητας. Όταν ήταν μικρός, είχε πρωταγωνιστήσει σε μία σχολική παράσταση του μιούζικαλ *Ο Τζόζεφ και το καταπληκτικό πολύχρωμο ονειροπαλτό του*· αν και προσπάθησε να μπει στο πολύχρωμο πετσί του χαρακτήρα, οι φωνητικές απαιτήσεις της μουσικής του Άντριου Λόιντ Βέμπερ ήταν πολύ πιο πάνω από αυτόν. Ο Ρίτζλεϊ, όταν ήταν μικρός, είχε σπουδάσει πιάνο, αλλά το βαρέθηκε και τα παράτησε. Ωστόσο, είχε φιλοδοξίες, αν και κάπως ασαφείς, για καριέρα στη μουσική.

Τώρα, ο έφηβος Ρίτζλεϊ είχε γίνει ένας από τους Νεο-Ρομαντικούς, ένα κίνημα από νέους των κλαμπ του Λονδίνου, παθιασμένους με τη μόδα, που ντύνονταν με περίτεχνα κοστούμια βασισμένα στη ρομαντική εποχή. Η τάση αυτή αντλούσε σε μεγάλο βαθμό την έμπνευσή της από τη φαντασμαγορική γκλαμ ροκ εικόνα του Ντέιβιντ Μπόουι. Αν και το πρότυπο του Ρίτζλεϊ ήταν προφανώς ο Άνταμ Αντ, το είδωλο του Νιου Γουέιβ που ντυνόταν σαν τους δανδήδες στιλ Μπο Μπρούμελ και τους σκληροτράχηλους πειρατές του 19ου αιώνα. Ο Michael δεν ξέχασε ποτέ την εικόνα του Ρίτζλεϊ με κολλητό, «κερασί μεταξωτό»²³ παντελόνι, μέσα στα «κερασί σατέν»²⁴ και με τα μαλλιά του, όπως του Αντ, δεμένα σε λεπτά κοτσιδάκια. Κάποιες φορές έβαφε και τα μάτια του. Μερικοί αναρωτιούνταν αν ο Ρίτζλεϊ ήταν γκέι –το ίδιο αναρωτιόταν και ο Γεώργιος–, αλλά δεν ήταν· είχε απλώς εξωφρενική αυτοπεποίθηση.

Ο Γεώργιος ένιωθε γοητευμένος και ταυτόχρονα τον ζήλευε. Ο Ρίτζλεϊ είχε όλον εκείνο τον αέρα που του έλειπε· έδειχνε τόσο ελεύθερος, ενώ ο Γεώργιος, ένας σπασίγκλας με μια θήκη βιολιού στο χέρι, ήταν συνεσταλμένος. Η υποψία ανδρόγυνου στιλ του Ρίτζλεϊ θα μπορούσε κάλλιστα να προσελκύσει ένα αγόρι με εκκολαπτόμενες γκέι παρορμήσεις· στον Γεώργιο δεν είχε περάσει ποτέ η ιδέα μιας τέτοιας φυσικής έλξης μέχρι που γνώρισε τον Ρίτζλεϊ, ο οποίος «απλώς εξέπεμπε αυτοπεποίθηση από κάθε πόρο του κορμιού του»,²⁵ όπως είχε παρατηρήσει. Το πακέτο ήταν αφοπλιστικό. Η δασκάλα, θυμόταν ο Michael, «με έβαλε να καθίσω δίπλα σ' αυτό το φριχτό αγοράκι, που με ανέλαβε».²⁶ Οι δυο τους ήταν το πιο αλλόκοτο ζευγάρι στο Μπού-

σι Μιντς, αλλά του Ρίτζλεϊ του άρεσε η ιδέα να είναι ο μέντορας του Γεώργιου και ο Γεώργιος είχε πολλά να μάθει.

Είχαν και μερικά πράγματα κοινά. Ο πατέρας του Ρίτζλεϊ, ο Άλμπερτ, ήταν επίσης μετανάστης (από την Αίγυπτο), αν και πιο διανοούμενος και καλλιεργημένος από τον Τζακ. Κι αυτός επίσης είχε αναρριχηθεί μέχρι να γίνει ευκατάστατος οικονομικά και δούλευε ως διοικητικό στέλεχος στην Canon. Ο Άντριου και ο Γεώργιος λάτρευαν και οι δύο την ποπ μουσική· ο πρώτος μάθαινε μόνος του κιθάρα. Αυτό που τους έφερε κοντά ήταν η αγάπη τους για τον Έλτον Τζον, αυτό τον εκπληκτικό, σαν κλόουν, Βρετανό. Και οι δύο νεαροί είχαν αποστηθίσει το *Goodbye Yellow Brick Road*, το διπλό άλμπουμ του Τζον με την κεντρική ιδέα, γεμάτο από πλούσιες κινηματογραφικές μεταφορές και αναφορές σε θεές του Χόλιγουντ, όπως η Τζούντι Γκάρλαντ και η Μέριλιν Μονρόε.

Ο Γεώργιος κάλεσε τον Άντριου στο σπίτι του. Ο Άνδρος, που ήταν εκεί με τον πατέρα του, τον Δημήτριο, θυμάται το ντύσιμο του Ρίτζλεϊ: φούστα κιλτ, αλογοουρά και αϊλάινερ. Ο Τζακ είχε σοκαριστεί· ούτε και στη Λέσλι άρεσε. Αργότερα, την ώρα του φαγητού, η συζήτηση ανάμεσα στον Δημήτριο και τον Τζακ έγινε, όλως τυχαίως, ομοφοβική. Οι γιοι τους με τόλμη τούς απαντούσαν ότι πολλοί αρχαίοι Έλληνες ήταν γνωστό ότι έκαναν σεξ με άλλους άντρες· οι δύο μεγαλύτεροι ορκίζονταν ότι αυτό ήταν ψέμα.

Ο Άντριου έδειχνε ατάραχος. Άρχισε να επισκέπτεται τακτικά το σπίτι των Παναγιώτου και αντίστοιχα ο Γεώργιος το δικό του. Ο Τζακ δεν έκρυβε την απαξίωσή του. Στο τέλος, όμως, κατάλαβε ότι δεν είχε άλλη επιλογή από το να το δεχτεί. «Ήταν τόσο κολλητοί»,²⁷ είχε πει, «ώστε τελικά, τι να πω, έπρεπε να εμπιστευτώ την κρίση του γιου μου για τους φίλους του».

Με τον Ρίτζλεϊ ως πρότυπο και γκουρού του, το έφηβο αγόρι άρχισε να ανθίζει. Το δύσχερηστο όνομα Γεώργιος Παναγιώτου έκανε πολλούς να δυσανασχετούν, γι' αυτό και ο Ρίτζλεϊ του βρήκε ένα ψευδώνυμο. Η οικογένεια του καινούργιου φίλου του τον αποκαλούσε Γιοργκ· ο Ρίτζλεϊ είπε στους συμμαθητές τους, για πλάκα, ότι τον Γεώργιο η οικογένειά του τον φώναζε Γιογκ. Η λανθασμένη προφορά του ονόματος που είπε ο Ρίτζλεϊ έπιασε, κι έτσι άρχισε η μεταμόρφωση του Γιογκ. Κούρευε κοντά τα μαλλιά του και έβαλε φακούς επαφής. Ως μαθητής ο Άντριου ήταν τεμπέλης· το ίδιο και ο Γιογκ, άρχισε να κάνει το ελάχιστο που μπορούσε, ίσα για να μην πατώσει. Τώρα είχε στρέψει την προσοχή του στα πάρτι, στα ποτά και στο κυνήγι της καριέρας του ποπ σταρ. Ο Άντριου έφερε την κιθάρα του στο σπίτι των Παναγιώτου· τα δύο αγόρια ηχογραφούσαν ερασιτεχνικά τραγούδια και φαντασιωνόνταν ότι ήταν διάσημοι. Πήγαιναν μαζί στα πάρτι, όπου τα κορίτσια μαζεύονταν όλα

γύρω από τον Άντριου κι ο Γιογκ έμενε στη μιζέρια του. «Όλοι με φώναζαν αδερφή»,²⁸ έλεγε, ενώ ο Άντριου έκανε ό,τι μπορούσε για να τον παρηγορεί.

Ο Γιογκ πάσχιζε να συμβαδίζει με τον φίλο του, ειδικά στα μπαρ, όπου ο Άντριου ξεπερνούσε σχεδόν τους πάντες στο ποτό. Σε ένα πάρτι, ο Γιογκ φορούσε ένα πράσινο παντελόνι που το είχε αγοράσει για να εντυπωσιάσει ένα συγκεκριμένο κορίτσι. Εκείνη τον σνόμπαρα και ως αντίδραση εκείνος έγινε τύφλα στο μεθύσι. Στην επιστροφή προς το σπίτι, ο Ρίτζλεϊ τον κρατούσε για να περπατήσει, αλλά ο Γιογκ έπεσε στο γρασίδι και ξέσπασε σε δάκρυα. «Κανένας δεν είδε ότι αγόρασα καινούργιο παντελόνι!»²⁹ παραπονιόταν. «Και τώρα να, το λέρωσα. Είμαι τόσοσο άσχημος! Κανένα κορίτσι δε θα με συμπαθήσει ποτέ!» Αργότερα θα υποστήριζε ότι είχε «πολλές φίλες»,³⁰ αλλά ότι «δεν ερωτεύτηκα ποτέ». Ο Γιογκ δεν είχε τέτοιου είδους αισθήματα για τον Ρίτζλεϊ, αλλά συμπεριφέρονταν σαν να ήταν ζευγάρι, συνομιλώντας με σύντομες φράσεις, ανταλλάσσοντας δικά τους αστεία και αποτελειώνοντας ο ένας τις σκέψεις του άλλου. Η φιλενάδα του Ρίτζλεϊ στο γυμνάσιο, η Σίρλι Χόλιμαν, γνώριζε ότι δεν μπορούσε να τον ανταγωνιστεί: «Είχαν τόσο δυνατή σχέση, που κανένα κορίτσι –ακόμα κι αν ο Άντριου ήταν τρελά ερωτευμένος– δε θα μπορούσε να τη σταματήσει εκείνη την περίοδο».³¹

Τώρα πια είχε τρεις κολλητούς για να ακούει μουσική μαζί τους: τον Άντριου, τον Άνδρο και τον Ντέιβιντ. Ενώ, όπως έλεγε, «ζούσε για το ραδιόφωνο»,³² ο Γιογκ ξόδευε το μεγαλύτερο μέρος από το χαρτζιλίκι του για να αγοράζει δίσκους, για τους οποίους συζητούσε με τους φίλους του και τραγουδούσαν μαζί τα κομμάτια. Ρουφούσαν τα άλμπουμ των ABBA, των Sex Pistols και της Ντόνα Σάμερ, ενώ είχαν λιώσει να παίζουν το διπλό LP σάουντρακ, με τραγούδια κυρίως των Bee Gees, από τον *Πυρετό το σαββατόβραδο*, την τεράστια εισπρακτική κινηματογραφική επιτυχία του 1977 που ανέβασε την ντίσκο στην κορυφή παγκοσμίως. Καθώς τα «Stayin' Alive», «Jive Talkin'» και «Night Fever» σφυροκοπούσαν από τα στερεοφωνικά, τα αγόρια προσπαθούσαν να αντιγράψουν τις ελαστικές χορευτικές κινήσεις του σταρ της ταινίας, του Τζον Τραβόλτα, ο οποίος υποδυόταν έναν έφηβο της εργατικής τάξης στο Μπρούκλιν που ήταν το αστέρι στην ντίσκο της γειτονιάς του.

Χωρίς να το συνειδητοποιεί, ο Γιογκ έβλεπε να τον προσελκύουν οι γκέι σταρ της ποπ μουσικής. Αν και σχεδόν όλοι από αυτούς ήταν επισήμως κρυμμένοι στην ντουλάπα τους, αρκετοί ήταν εκείνοι που επιδείκνυαν μία φανταχτερή γκέι αισθαντικότητα. Ο νεαρός φύλαγε σαν να ήταν θησαυρός τα άλμπουμ εισαγωγής του Σιλβέστερ, του Αμερικανού σόουλ τραγουδιστή, ο

οποίος, χάρη στη διαφυλική περσόνα, την απαστράπτουσα εξωστρέφεια και το ψηλό φαλτσέτο της φωνής του, είχε γίνει γνωστός ως Βασίλισσα της Ντίσκο. Η γοητεία που ασκούσε στον Γιογκ η βασική του επιρροή, ο Έλτον Τζον, αυξανόταν συνεχώς. Τα άλμπουμ του Τζον ήταν σαν θησαυροί, γεμάτα με μελωδίες που μπορούσες να σιγοτραγουδήσεις, φτιαγμένα με τέτοια αξιόλογη παραγωγή, ώστε κάθε τραγούδι αποτυπωνόταν σαν τατουάζ στο μυαλό. Ο Ρόμπερτ Κρίστιγκαν, επαινώντας το «Bennie and the Jets», ένα γκλαμ ροκ σατιρικό κομμάτι του Έλτον Τζον και του στιχουργού του Μπέρνι Τόπιν, έγραψε στη *Village Voice*: «Όλο το καταραμένο τραγούδι είναι ένα τεράστιο κόλλημα».³³ Η λευκή-σόουλ φωνή βαρύτονου του Έλτον Τζον, διανθισμένη με μανιερισμούς σε στιλ Motown, είχε αρκετό πόνο μέσα της, ώστε να υπαινίσσεται μία εσωτερική σύγκρουση.

Γεννημένος σε μια αριστοκρατική και μάλλον ανιαρή βρετανική οικογένεια, ο Τζον ήταν ένας κοντός, πλαδαρός σπασίγκλας με αρχή φαλάκρας που ξαναέφτιαξε τον εαυτό του σαν άνθρωπος-τίρκο. Καθισμένος στο σκαμπό του πιάνου του, φορούσε γυαλιά με ροζ φακούς, μεγάλα σαν προβολείς, και λαμπερά κοστούμια με έντονα, ψυχεδελικά χρώματα και πρόσθετε μποά, φτερά και καπέλα-κατασκευές. Σε εκείνη την αφελή εποχή, ο Τζον μπορούσε να περνάει σαν ένας τρελάρας στρέιτ τύπος και να κοροϊδεύει το μεγαλύτερο μέρος του κοινού, αλλά «ζούσα ένα ψέμα»,³⁴ όπως ομολόγησε αργότερα, και αυτό ήταν κάτι που τον βασάνιζε. Παρόλο που βρισκόταν ακόμη στο σκοτάδι σχετικά με τη σεξουαλικότητά του, ο Γιογκ ένιωθε αμέσως μια οικειότητα – «γιατί μπορούσα να το νιώσω ότι ήταν γκέι».³⁵

Το ίδιο πράγμα συνέβη και όταν εκείνος μαζί με τον Άνδρο πήγαν στο Εκθεσιακό Κέντρο του Earls Court, μία αρένα στο Λονδίνο, για να δουν τους Queen. Το 1975, το βρετανικό αυτό συγκρότημα είχε μείνει στην κορυφή των τσαρτ στη Μεγάλη Βρετανία επί εννέα εβδομάδες με το «Bohemian Rhapsody», μία εξάλεπτη σουίτα, της οποίας η φανταχτερή υπερβολή παρωδούσε τις πιο θεατρικές ακρότητες της όπερας, του ροκ των μεγάλων σταδίων και της εξομολογητικής μπαλάντας των τραγουδοποιών-τραγουδιστών. Ο βασικός τραγουδιστής, ο Φρέντι Μέρκιουρι, είχε ξεσηκώσει τον Γιογκ. Ο Μέρκιουρι είχε φωνή τενόρου, με σχεδόν οπερετικό εύρος και βάρος· το υπερβολικό, θεατρικό του μεγαλείο γέμιζε τα μεγαλύτερα στάδια. Οι διακοσμημένες με παγέτες κολλητές φόρμες χορευτή που φορούσε μέχρι τη μέση άφηναν το τριχωτό του στήθος να γίνεται το επίκεντρο της προσοχής. Κollούσε προς τα πίσω τα μαύρα μαλλιά του και είχε ένα μουστάκι σε στιλ Λατίνου εραστή – ένα λουκ που θύμιζε τον Ραμόν Νοβάρο, το κινηματογραφικό είδωλο της μετα-Βαλεντίνο εποχής, που ήταν κρυφά γκέι. Αν και στις συνε-

ντεύξεις του ο Μέρκιουρι απλώς υπονοούσε διακριτικά τη σεξουαλικότητά του, το όνομα της μπάντας του και η περσόνα του έλεγαν στους γκέι φαν όλα όσα χρειαζόταν να ξέρουν. Όταν τραγουδούσε «We Are the Champions», ένιωθαν ότι εννοούσε αυτούς.

«Ασκούσε τρομερά βαθιά επίδραση επάνω μου»,³⁶ έλεγε ο George Michael. «Ήμουν απόλυτα αφοσιωμένος λάτρης της μουσικής του. Ήταν σαν να ρουφάω οτιδήποτε έκανε». Είχε μάθει απέξω όλα τα τραγούδια από τα άλμπουμ των Queen και στεκόταν στο δωμάτιό του και τα τραγουδούσε μπροστά στον καθρέφτη, κοπιάζοντας τον λαχανιασμένο τρόπο που ο Μέρκιουρι τελείωνε τις φράσεις και τις σαρωτικές κινήσεις των χεριών του.

Έξω από το άδυτο της κρεβατοκάμαράς του, παρέμενε ευγενικός και μαζεμένος. Πρόσεξε όμως ότι οι γκέι άντρες τού έδειχναν ένα ενδιαφέρον. Όταν κάποιος από αυτούς τον φλέρταρε, εκείνος πανικοβλήθηκε και δεν ενέδωσε, αλλά ταυτόχρονα αναστατώθηκε, και τότε οι φαντασιώσεις του άρχισαν να στρέφονται προς τους άντρες. Γύρω στα δεκαέξι του άρχισε να κυκλοφορεί ψάχνοντας για σεξ, φυσικά σε απόλυτη μυστικότητα.

Τώρα πλέον η μητέρα του είχε εντοπίσει ενδεικτικά σημάδια στον ευαίσθητο γιο της και αυτό την προβλημάτιζε. Ακολουθώντας τον τρόπο του συζύγου της, τον έκανε να αισθάνεται, χωρίς να του το λέει, ότι «δεν ήταν αρκετά ανδροπρεπής»,³⁷ όπως έλεγε ο ίδιος, «ή αρκετά αγόρι». Δεν ήταν ομοφοβία, αλλά ο φόβος που την έκανε να μοιράζεται μαζί του τον σκελετό στην ντουλάπα της οικογένειας. Ο μεγαλύτερος αδερφός της Λέσλι, ο Κόλιν Χάρισον, ήταν κρυφός γκέι, όπως εκείνη πίστευε· αυτό σε συνδυασμό με την παρανοειδή σχιζοφρένεια τον είχαν κυριολεκτικά οδηγήσει βασανιστικά στον θάνατο. Ο Κόλιν έκανε απόπειρα αυτοκτονίας το 1963, μετά την οποία τον έστειλαν σε ψυχιατρική κλινική. Λίγες μέρες μετά την έξοδό του από εκεί, αυτοκτόνησε. Ήταν τριάντα οκτώ ετών.

Προφανώς, η Λέσλι απέκρυψε κάποιες λεπτομέρειες από τον γιο της, ο οποίος για κάποιο λόγο πίστευε ότι ο θείος του είχε βάλει το κεφάλι του στον φούρνο και ότι η μητέρα του είχε βρει το πτώμα. Για να διογκώσει το δράμα, υποστήριζε ότι ο πατέρας της μητέρας του, ο Τζορτζ Τζέιμς Χάρισον, είχε κάνει το ίδιο πράγμα λίγες μέρες μετά τον Κόλιν και ότι η Λέσλι ήταν εκείνη που είχε βρει και το δικό του πτώμα.

Ο πατέρας της είχε όντως αυτοκτονήσει, αλλά το 1960, λίγα χρόνια πριν από τον θάνατο του γιου του. Η *Daily Mail* θα έγραφε αργότερα ότι ο Κόλιν είχε βγει από το ψυχιατρείο για λίγες μέρες τον Ιανουάριο του 1964 για να επισκεφθεί τη μητέρα του Ντέιζι. Στη διάρκεια εκείνης της επίσκεψης, ο Κόλιν είχε βρεθεί νεκρός στο κρεβάτι του, έχοντας πάρει υπερβολική δόση

από τα φάρμακά του για τη σχιζοφρένεια. Σύμφωνα με πληροφορίες, είχε αφήσει σημείωμα αυτοκτονίας. «Αυτός ο άνθρωπος ήταν πολύ σοβαρά διανοητικά άρρωστος»,³⁸ είπε ο ιατροδικαστής.

Η Λέσλι έτρεμε στη σκέψη ότι και ο γιος της θα μπορούσε να γίνει γκέι. Προς το παρόν, άφηνε τον σύζυγό της να παραμένει «υποτίθεται προστατευτικά ομοφοβικός»,³⁹ όπως το τοποθετούσε ο George Michael. Ο σερβιτόρος τον οποίο ο πατέρας του αποκαλούσε «αδερφή»⁴⁰ έμενε πάνω από το εστιατόριο· στον Γιογκ απαγορευόταν να ανεβαίνει εκεί πάνω – «για την περίπτωση που θα κολλούσα τίποτα. Για την περίπτωση που θα κολλούσα γκέι».⁴¹

Οι ιστορίες της Λέσλι για τον Κόλιν θα τον στοίχειωναν πάντα. Όταν ήταν νέος, φοβόταν μήπως είχε κληρονομήσει το γονίδιο της σχιζοφρένειας. Και ενώ ο Έλτον Τζον και ο Φρέντι Μέρκιουρι του είχαν δείξει μία πληθωρική, θριαμβευτική εικόνα της γκέι ζωής, η αλήθεια έμοιαζε να είναι πολύ πιο σκοτεινή. «Βαθιά μέσα μου, ένα μέρος του εαυτού μου πιστεύει ότι η οργή του Θεού είναι η πραγματικότητα»,⁴² είχε πει στον Σάμιον Χατενστόουν της *Guardian* το 2005. «Δεν το πιστεύω αυτό ούτε στο ελάχιστο, αλλά όταν ήμουν μικρότερος ήταν δύσκολο να μην το νιώθω αυτό, ως γκέι».

Λίγο καιρό αφότου η Λέσλι τού είχε μιλήσει για τις αυτοκτονίες του θείου του και του παππού του, ο Michael διοχέτευσε τον φόβο του στην πρώτη του σημαντική σύνθεση, το «Stephen», το οποίο είχε γράψει μαζί με τον Ντέιβιντ Μόρτιμερ όταν ήταν στα μέσα της εφηβείας τους. Με τον τελευταίο να παίζει κιθάρα, ο Γιογκ έκανε ένα ντέμο. Τίποτα απ' όσα ηχογράφησε επί χρόνια δε θα έφτανε την αδυναμία και τον φόβο εκείνης της ερμηνείας. Το «Stephen» μιλάει για έναν άντρα που είναι καταρρακωμένος από τον θάνατο της κοπέλας που αγαπάει. Την ακούει να τον φωνάζει· δεν αντέχει στη σκέψη ότι θα χάσει την ανάμνηση του αγγίγμάτος της. «Υπάρχει μόνο ένας τρόπος να τη δεις ξανά... Στίβεν, Στίβεν, μπορείς τώρα να πας να τη συναντήσεις».

Τώρα πια είχε αναπτύξει μία πραγματική φωνή – μία σθεναρή, καλά συντονισμένη, υψηλή φωνή βαρύτονου με βελούδινη αίσθηση. Όταν τραγουδούσε, η φωνή του ανέβαινε ψηλά σε ένα φαλτσέτο που ακουγόταν σαν κραυγή πόνου. Εκείνη η απελπισμένη μπαλάντα με την αυτοκτονική διάθεση ήταν πολύ ωμή και ζοφερή για έναν έφηβο που το βλέμμα του ήταν στραμμένο στο *Top of the Pops*, κι έτσι την έβαλε στο ράφι.

Αδημονούσε να ακούσει τον εκφωνητή της εκπομπής να αναγγέλλει το δικό του όνομα, αλλά πώς θα έφτανε ως εκεί; Τις Παρασκευές, αυτός και ο Ρίτζλεϊ έκαναν τα πρώτα τους αδέξια βήματα προς τη σκηνή, κάνοντας κοπάνια από το σχολείο και παίζοντας μουσική σε σταθμούς του μετρό του Λονδίνου. Στο μικρό τους ρεπερτόριο υπήρχε μία διασκευή του εντυπωσιακού

τραγουδιού των Queen «'39», για μία ομάδα αστροναυτών σε ένα διαστημικό ταξίδι. Πλήθη περνούσαν από μπροστά τους, αλλά λίγοι τούς πρόσεχαν.

Το 1979, στα δεκάξι του, ο Γιογκ άρχισε να αφήνει κοντοκουρεμένο μούσι, να φοράει ένα στενό λευκό τζάκετ, λεπτή μαύρη γραβάτα, ίσιο λευκό παντελόνι και λευκά παντοφλέ παπούτσια. Αυτό ήταν το λουκ του «rude boy», του «άξεστου αγοριού», που είχαν υιοθετήσει όλοι στα τέλη της δεκαετίας του '70 στην Αγγλία. Το «rude boy» σήμαινε, στην τζαμαϊκανική αργκό του δρόμου, τους επαναστατημένους νέους που τους άρεσε η σκα, ο ρυθμός σε στίλ ρέγκε που έπαιζαν όλες οι καινούργιες αγγλικές μπάντες. Ανακάτευαν μέσα λίγο πανκ, λίγο Νιου Γουέιβ, ροκ, Motown – και το αποτέλεσμα ήταν ένα μείγμα που είχε την ονομασία 2 Tone. Εκείνο το καλοκαίρι ο ήχος αυτός υιοθετήθηκε από πέντε Βρετανούς πιτσιρικάδες των προαστίων της μεσαίας τάξης, που σχημάτισαν ένα συγκρότημα με το σνομπ όνομα: The Executive. Ο βασικός τραγουδιστής ήταν ο Michael. Ο Ντέιβιντ έπαιζε κιθάρα, όπως και ο Άντριου Ρίτζλεϊ, του οποίου ο αδερφός Πολ ήταν ο ντράμερ. Ο τρίτος κιθαρίστας, ο Άντριου Λίβερ, έδειχνε τουλάχιστον όσο χαριτωμένος και κουλ υπονοούσε το όνομά του*· είχε ακατάστατα μαλλιά, ένα αγορίστικο χαμόγελο και μία συλλογή δίσκων γεμάτη από τους πιο τελευταίους ήχους του Νιου Γουέιβ: Ντέιβιντ Μπόουι, Roxy Music, the B-52's.

Προς το παρόν, ο Τζακ και η Λέσλι ήταν απίστευτα επιεικείς και άφηναν τα παιδιά να κάνουν πρόβα στο σπίτι τους. Ο πατέρας του Λίβερ τούς είχε δανείσει το αρμόνιό του. Ωστόσο τα αγόρια ήταν αρχάριοι και καθώς τα διάφορα μέλη συναγωνίζονταν για το ποιος θα έχει το πάνω χέρι ξεσπούσαν καβγάδες και οι εγωισμοί φούντωναν. Ο Άνδρος θυμάται ότι ο Μόρτιμερ «είχε πάθει κρίση υστερίας»⁴³ όταν ο Γιογκ άρπαξε το βύσμα του ενισχυτή της κιθάρας του και το συνέδεσε στο δικό του μικρόφωνο όπου τραγουδούσε. «Ήταν τόσο φανερό ότι ήθελε να είναι ο τραγουδιστής», είχε πει ο Άνδρος για τον Ντέιβιντ. Ο Γεώργιος έδειχνε πολλά υποσχόμενος, αλλά οι προσβολές από τον πατέρα του συνεχίζονταν. «Πάντα του έλεγα ότι δεν μπορεί να τραγουδήσει»,⁴⁴ ομολόγησε ο Τζακ, και η απαξίωση έπιανε. «Ήταν νέος ερμηνευτής και ποτέ δεν πίστευε στον εαυτό του ως τραγουδιστή»,⁴⁵ θυμόταν ο Ντέιβιντ. Όμως ο Γιογκ προχωρούσε ακάθεκτος, αποφασισμένος να αποδείξει ότι ο Τζακ έκανε λάθος.

Είχε κληρονομήσει το ένστικτο για απόλυτο έλεγχο που είχε και ο πατέ-

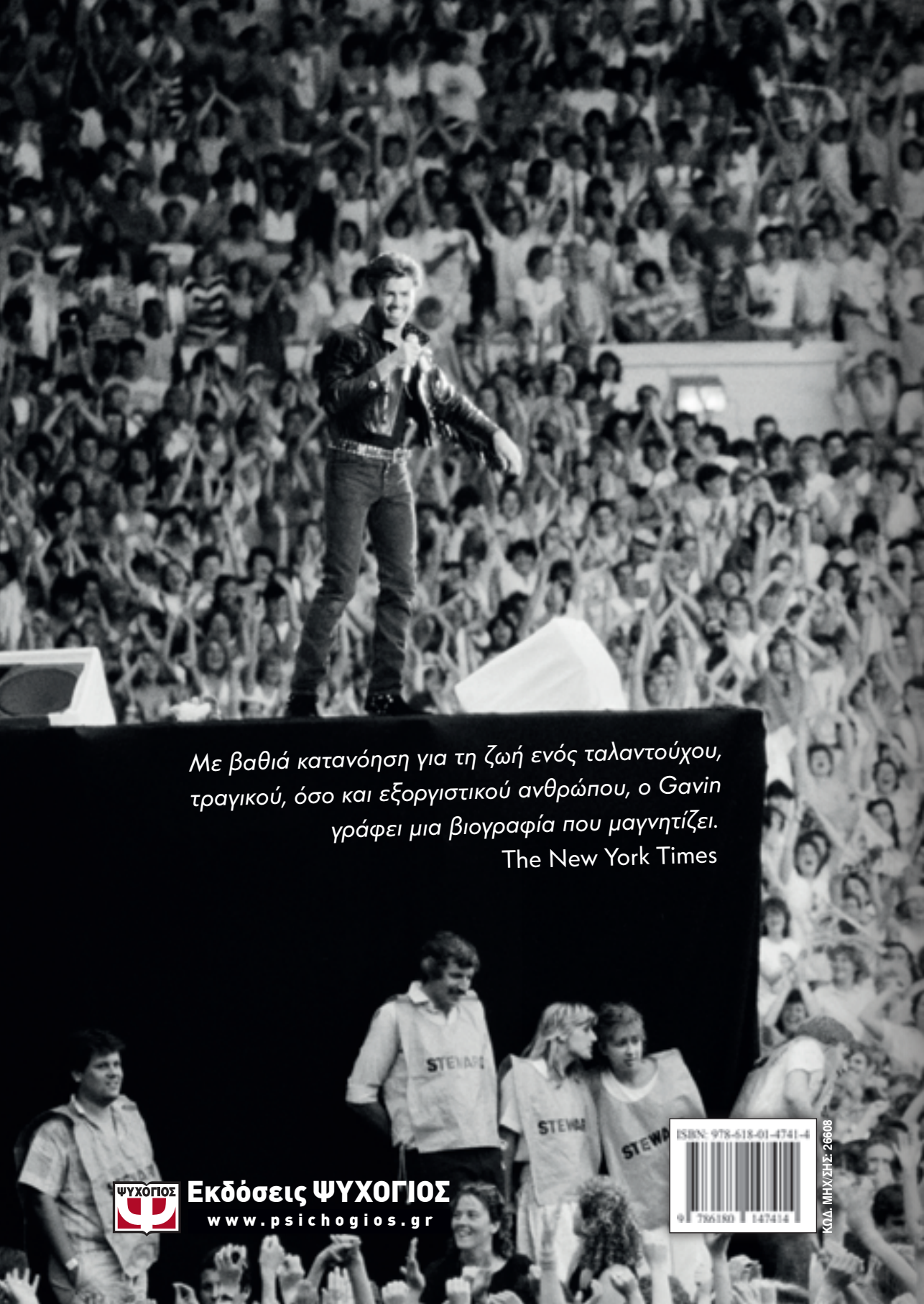
* Leaver: αυτός που έχει αποφοιτήσει από το σχολείο και διασκεδάει στη ζωή του.

ρας του. Γι' αυτόν, το συγκρότημα δεν ήταν αστείο· το έπαιρνε πιο σοβαρά από όλους τους φίλους του και ορκίστηκε να τους βάλει σε τάξη. Ξεκίνησαν να δουλεύουν μέσα σε ένα συνονθύλευμα από ήχους, μεταξύ των οποίων άλλο ένα από τα πρώτα κανονικά κομμάτια του Γεώργιου, το «Rude Boy», και μία σκα εκδοχή της επιτυχίας του Άντι Γουίλιαμς «Can't Get Used to Losing You», την οποία η αγαπημένη τους σκα μπάντα, οι Beat, έπαιζε στις συναυλίες της σε όλη την πόλη. Η πιο αλλόκοτη επιλογή ήταν το κομμάτι για πιάνο «Für Elise» του Μπετόβεν, παιγμένο με άσχετους τζαμαϊκάνικους ρυθμούς από πάνω. Ο Michael απαιτούσε από τους φίλους του στο συγκρότημα να προβάρουν τα τραγούδια ξανά και ξανά· μελετούσε προσεκτικά αυτό που άκουγε, προσπαθώντας να σκεφτεί τρόπους για να το κάνει καλύτερο.

Αλλά ο Τζακ εξακολουθούσε να μην εντυπωσιάζεται και γκρινιάζε στη Λέσλι, η οποία ένιωθε ότι δεν είχε άλλη επιλογή από το να παίρνει το μέρος του συζύγου της. Ένα βράδυ, φεύγοντας από το σπίτι για να πάνε στο εστιατόριο, απαγόρευσε στον γιο της να κάνουν κι άλλη πρόβα. Τελικά, εκείνος της πήγε κόντρα. Υψώνοντας τη φωνή του, την προειδοποίησε: Αν η μητέρα του δεν υποχωρούσε, εκείνος θα παρατούσε το σχολείο και θα έκανε πάση θυσία αυτό που ήθελε. Ήταν η τελευταία φορά που η μητέρα του τον απειλίζει.

Οι Executive έκλεισαν την πρώτη τους εμφάνιση, για τις αρχές Νοεμβρίου, στην αίθουσα της εκκλησίας των μεθοδιστών στο Μπούσι. Καθώς έκαναν πρόβα στην τραπεζαρία του Λίβερ, είχαν αφήσει ανοιχτές τις μπαλκονόπορτες, και γείτονες και φίλοι μαζεύτηκαν στην αυλή με το γκαζόν για να ακούσουν. «Είχε κυκλοφορήσει πολύ η φήμη τους και έμοιαζε λες και κάτι πραγματικά σπουδαίο ανοιγόταν γι' αυτούς στον ορίζοντα»,⁴⁶ είπε ο αδερφός του Λίβερ, ο Σκοτ. Οι φιλοδοξίες του Γιογκ απογειώθηκαν. Για τον ίδιο, αυτό ήταν το πρώτο βήμα σε έναν δρόμο προς τη δόξα. Το επόμενο βήμα ήταν να αλλάξει το ανυπόφορο βαφτιστικό του όνομα, ακριβώς όπως είχε κάνει και ο πατέρας του. Το George Panos φαινόταν να είναι μια καλή ιδέα, αλλά δεν ήθελε να θεωρείται γιος του Τζακ. Ο Έλτον Τζον και ο Ροντ Στιούαρτ, σκέφτηκε, είχαν και οι δυο τους δύο πρώτα ονόματα. Αποφάσισε να δανειστεί το επώνυμο από έναν Έλληνα συμμαθητή του, τον Ντίνο Μάικλ, κι έτσι έδωσε στον εαυτό του το όνομα George Michael. Ακολούθως και ο Ντέιβιντ Μόρτιμερ έγινε Ντέιβιντ Όστιν.

Η μητέρα του Λίβερ προσφέρθηκε να βοηθήσει, μεταφέροντας τον εξοπλισμό τους με το αυτοκίνητο στον τόπο της συναυλίας. Όταν κάποιο όργανο τρύπησε το μαξιλάρι της πίσω θέσης, ο George, όπως θυμάται ο Σκοτ, της είπε καμαρωτά: «Μην ανησυχείτε, κυρία Λίβερ, θα σας αγοράσουμε ένα καινούργιο όταν θα γίνουμε πλούσιοι και διάσημοι!»⁴⁷

*Με βαθιά κατανόηση για τη ζωή ενός ταλαντούχου,
τραγικού, όσο και εξοργιστικού ανθρώπου, ο Gavin
γράφει μια βιογραφία που μαγνητίζει.*

The New York Times

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ 26608